

De forunderlige

Et Fastaval scenarie
af Nina Runa Essendrop og Tina Heebøll Arbjørn

Indhold

Introduktion	2
Det handler om hverdagen	3
Stemning	4
Struktur og handling	5
Roller	6
Grundmekanikker og scenetyper	7
Spillelederens opgaver	9
Scenegennemgang	10
Inden spilstart	11

Bilag

Roller

Akt 0 - workshop

Oversigtsark - akt 0

Oversigtsark - akt 1-4

Akt 1-4 - scenekatalog

Temaer til akterne

Foromtale

Kolofon:

Mange tak til vores spiltestere, uden jer var scenariet ikke blevet til: Danny Meyer Wilson, Sanne Harder, Mads Egedal Kirchhoff, Jesper Heebøll Arbjørn, Nilas Dumstrei, Nina Lund Westerdahl og Kristoffer Thurøe.

Tusind tak for sparring, tekstarbejde og korrektur til: Jesper Heebøll Arbjørn, Niels Jensen, Sanne Harder og Marianne Essendrop.

De forunderlige er designet, skrevet og layoutet af:

Nina Runa Essendrop og Tina Heebøll Arbjørn

Introduktion

De Forunderlige er et feelgood drama om at vælge ensomhed fra. Om gerne at ville have nogen i sit liv man er tryk ved og som accepterer en, som man er. Et scenarie om at stå uden for normen og samfundet samt det svære i at turde række ud til andre og lukke nogen ind i sit liv. Der er fokus på de små ting i hverdagen, der gør en forskel for andre.

Scenariet centrerer sig om fire personer, som alle er set skævt til af samfundet, fordi de ser verden på en anden måde end, hvad der betragtes som normalt. Vi oplever deres rejser fra at føle sig udenfor til at finde fællesskab med andre, der, ligesom de selv, gerne vil have nogen at tale med. Og deres langsomme erkendelse af at man ikke behøver at være normal for at blive accepteret.

De fire roller er omdrejningspunktet for scenariet. Rollerne er:

Peter, en ældre herre, der har knogleskørhed.

Ida, en kvinde med tvangstanker.

Martin, en yngre mand med hypokondri og fobi for bakterier.

Louise, en yngre kvinde, der er usædvanlig høj og har social angst.

Scenariet handler ikke om hvordan, de skal blive raske, men om at de kan blive accepterede, som dem de er, hvis bare de tør række ud og at de kan finde et fællesskab på grund af (snarere end på trods af) deres finurlige særheder.

Spillerne spiller både deres rolle og den omverden, de befinder sig i. Omverdenen ændrer sig undervejs i fortællingen og repræsenterer den måde, rollerne oplever forandringer på. Den er en afspejling af, hvordan rollernes syn på omverdenen forandres i takt med, at de selv bevæger sig væk fra ensomheden og hvordan de bemærker nye mere positive ting undervejs i stedet for at fokusere på det negative.

Der er tre typer af scener i scenariet, som har hver sin spillestil og sit fokus:

Lokationsscener, hvor rollerne interagerer med hinanden på fem udvalgte lokationer, mens spillere, hvis roller ikke er med i scenen, hjælper med at agere omverden og sætte stemning.

Hverdagsscener, der fokuserer på én rolle ad gangen og handler om deres hverdagssituationer. Disse scener er mere beskrivende og fokuserer på samspillet mellem en enkelt rolle og dennes omverdenen, beskrevet af de andre spillere.

Ensomhedsscener, som handler om hver rolles individuelle forhold til ensomhed. Disse scener er mere abstrakte og bliver en visualisering af rollernes indre liv snarere end af ydre handlinger.

De tre forskellige scener er med til at vise os både en ydre og indre fortælling om rollernes forhold til dem selv, hinanden og omverdenen.

Ét af scenariets vigtige tematikker er "finurlighed". Finurlighed bliver i scenariet brugt til at understrege rollernes anderledes syn på verden. Den kommer til udtryk i måden hvorpå de fire roller alle bemærker og forholder sig til ting, som for andre kan virke trivielle eller ligegyldige. Dette sker både gennem den spillerskabte omverden og rollernes egne betragtninger. Finurligheden medvirker til at skabe et mere detaljeret portræt af rollerne og bidrager til scenariets feelgood stemning.

Scenariet består af fem akter. Alle scenariets metoder bliver øvet i første akt, kaldet akt 0, således at spillerne ved, hvor vide rammerne er i de tre typer af scener og kan føle sig trygge ved formatet. Akt 0 starter med casting og uddeling af roller og efterfølges af en workshop, hvor spillerne tager udgangspunkt i deres roller. Øvelserne er en integreret del af selve spillet, hvilket er grunden til, at denne del af oplevelsen bliver defineret som sit eget akt. De efterfølgende akter består af faste scener, der er beskrevet nærmere i scenekataloget.

Det handler om hverdagen

Dette scenarie kunne være sat i hvilken som helst nutidig by. Det er hverdagen og hverdagssituationer, der er i fokus. Det handler om de gentagelser og rutiner, som er en stor og vigtig del af de fleste menneskers liv. Om at hverdagene ligner hinanden. En bestemt rækkefølge at gøre ting på om morgenen. At tage en bestemt rute på arbejde eller handle i de samme butikker hver uge. Alle de små ting der er så selvfølgelige, at vi næsten ikke bemærker dem mere, men som spiller en stor rolle i forhold til, hvordan vi oplever verden. Og hvordan små ting kan ændre dagligdagen og opfattelsen af omverdenen og måske en selv.

De Forunderlige har en langsom udvikling. Handlingen strækker sig over en længere tidsperiode i rollernes liv. Ændringerne er små, men vigtige snarere end store og dramatiske. Det er det indre følelsesliv, der er i centrum. Det handler om, hvordan et nik fra en næsten fremmed person kan skabe et lille smil, udvikle sig til et ”goddag” og måske langsomt blive til et venskab. Scenariet prøver at ramme en tone, hvor det er troværdigt, at de fire roller over tid begynder at åbne op overfor hinanden. Det er den følelsesmæssige og sociale udvikling spillerne gerne skulle kunne relatere sig til.

Når scenariet starter, har de fire roller set hinanden nogle gange før, men ikke talt sammen. De har et fælles sted, de alle kommer og det er til den månedlige litteraturaften på det lokale kulturhus. Ellers sættes rollerne sammen på fire andre lokationer i scenariet, så deres veje begynder at krydse hinanden mere og mere. De andre lokationer er: Parken, Stoppestedet, Supermarkedet og Venteværelset hos lægen. Almindelige steder, hvor alle mennesker kommer engang imellem. Det er på disse steder, at rollerne kan gøre små ting for hinanden. Det er ligeledes på disse steder, rollerne udveksler de første ord og starter længere og dybere samtaler. De fem lokationer er nedslagspunkter i rollernes hverdagsliv og de kan selvfølgelig sagtens tale om andre steder eller situationer, men dem ser vi ikke.

Stemning

For at tydeliggøre stemningen i scenariet præsenteres her en lille episode fra kulturhuset. Denne tekst bruges også senere til casting af roller, mere om det i bilag 2.

Et sted i verden, i en by fyldt med mennesker, gader, parker, huse og hjem, ligger et hus, der i mange år har fungeret som kulturhus for områdets beboere. Det har ikke ændret sig meget gennem de sidste ti år, men det er rent og pænt og stemningen er god og venlig.

Kulturhuset har mange arrangementer og ét af dem er en litteraturaften, som bliver afholdt første tirsdag i hver måned. Hver måned er en ny bog i centrum. Passager fra bogen bliver læst højt og derefter bliver bogen diskuteret. Disse arrangementer har skiftende deltagere, men fire personer har trofast indfundet sig hver eneste gang.

Den første, der kommer, er en yngre mand. Han er i god form, og han har et opmærksomt blik og en venlig udstråling, men der er også noget lettere nervøst over ham. Han holder en høflig afstand til andre, han ser lettere panikslagen ud, når nogen hoster og han spritter konstant hænderne af. Når han ankommer, begynder han straks at sætte stolene frem. Det er hans opgave.

Den næste, der ankommer, er en kvinde med opmærksomme øjne og præcise bevægelser. Hun ankommer altid på præcist det samme tidspunkt og sætter sig på den samme plads. Hun tager en kop kaffe, putter mælk i og røre rundt 16 gange mod uret. Så sukker hun dybt og ser man nøje efter, kan man se, hvordan hun langsomt begynder at slappe af.

På dette tidspunkt er en ældre herre ofte ankommet og har sat sig til rette for et kort hvil i sofaen på gangen udenfor lokalet. Han er pæn og ordentlig i tøjet. Han udstråler en distanceret værdighed, men øjnene er nysgerrige og følger opmærksomt med i alt, hvad der foregår. Ser man godt efter, kan man se, hvor træt han er og hvor få kræfter han har, men han gør sit bedste for at skjule dette.

Den sidste, der kommer, er altid en ung kvinde, som ankommer kort før, at arrangementet starter og sætter sig nede bagerst i salen. Hun er usædvanligt høj, men krummer sig sammen og gør hvad hun kan for ikke at skille sig ud. På trods af sin højde er hun god til ikke at gøre sig bemærket. Hun blander ind og gør som alle andre, men hendes øjne er usædvanligt intelligente og bag den generte facade gemmer sig hemmelige drømme og øjeblikke, som ingen andre ser.

Én gang om måneden mødes disse fire mennesker til kulturhusets litteraturaften. De føler sig alle som fremmede. Føler sig anderledes og udenfor. De kender endnu ikke hinanden, men det kommer de til.

Struktur

Scenariet er opdelt i fem akter. Akt 1-4 har en fast scenestruktur, som vi uddyber senere, mens akt 0 skiller sig ud ved at tage form af en workshop. Her kommer spillerne ind i rollerne, skaber sammen scenariets lokationer og lærer at spille de forskellige scenetyper. Spillerne får udleveret deres roller som de første i akt 0 og bruger rollerne i alle øvelserne.

Herefter følger akt 1 – 4, hvor der skal spilles scener. Hver af de fire sidste akter har tre temaer tilknyttet, som guider spillerne igennem rammen for fortællingen.

Temaerne er opbygget som en emotionel rejse væk fra følelser af ensomheden. De skaber en historie, der starter med negative følelser og ender i det positive, da scenariet er et feelgood drama. Temaerne er ikke ment som en instruktion til spillerne om, hvordan deres rolle har det, men som en guideline til spillerne der tydeliggør, hvad der er i fokus i hvert akt.

Temaerne er som følger:

<i>1. akt</i>	<i>2. akt</i>	<i>3. akt</i>	<i>4. akt</i>
Fremmedgørelse	Usikkerhed	Hjælpsomhed	Tryghed
Ensomhed	Håb	Bekræftelse	Glæde
Begrænsninger	Turde række ud	Fællesskabsfølelse	Ligesindede

I bilag 6 er en liste med temaerne som skal klippes ud og lægges frem ved hvert akt. Byt de tidligere temaer ud med nye når et nyt akt starter.

Der er ikke temaer til akt 0, men hvor de fire ovenstående akter går fra det negative mod det positive, har akt 0 den omvendte struktur. Øvelser i aktet starter generelt positivt og fokuserer så mere og mere på de negative følelser. Aktet lader langsomt spillerne forholde sig til negative elementer, såsom ensomhed og fremmedgørelse, så disse følelser er tæt på, når akt 1 starter.

Handlingen

Handlingen i *De Forunderlige* er bygget op omkring fire faste holdepunkter i Kulturhuset og ellers væver den rollernes liv sammen ved langsomt at lade dem ses oftere og oftere rundt omkring i byen.

Rollerne deltager alle til en litteraturaften i akt 1 og 2, men i akt 3 aflyses litteraturaftnerne permanent og fjerner dermed grundlaget for, at rollerne ser hinanden fast. I sidste akt er det så op til spillerne selv, om de stadig ses, har skabt en ny tradition, hvem der har inviteret til kaffe og hvor de er den aften på måneden, hvor de normalt var til litteraturaften. Vi ser i en afsluttende epilog scene, om de stadig ses i fremtiden. Fortæl ikke scenariets handling til spillerne på forhånd, men lad dem opleve den som scenariet udfolder sig.

Rollerne

Der er fire roller i *De Forunderlige*, som spillerne portrætter. Det er fire mennesker, som alle eksisterer i vores nuværende samfund. De har drømme og længsler ligesom alle andre, men samfundet ser generelt lidt skævt til dem, da de opfører sig og tænker lidt udenfor normen.

De har alle fået isoleret sig selv af forskellige årsager og har ikke længere nogen tætte relationer, men egentligt vil de alle sammen gerne have nogen at dele problemer og oplevelser med. Det er bare svært at turde, når de over mange år har oplevet samfundets fordomme og kritik.

Scenariet forsøger at give et indblik i nogle dybe personligheder og deres særheder. Dog er der ingen af særhederne, der er ekstreme på en måde, hvor personerne er indlagte eller ikke er i stand til at bevæge sig uden for en dør. Det er fire personer, der blot har lidt svært ved at leve en "normal" hverdag.

Det er vigtigt at understrege, at scenariet ikke handler om, at de skal blive raske. Det handler om, at de møder andre, som accepterer dem, som de er og som kæmper med nogle af de samme problemer.

Hvem er de?

Peter er en ældre herre, der har haft knogleskørhed hele sit liv. Knogleskørhed er en sygdom, der gør, at ens knogler er meget porøse og *meget* let brækker eller bøjer. Han har derfor været nødt til at indrette sit liv efter at bevæge sig varsomt for at undgå at ramme ind i ting og undgå situationer, hvor andre kan ramme ham. Men han er til gengæld meget god til at observerer andre mennesker og læse deres intentioner. Og så digter han historier om alle dem, han ser.

Ida er en kvinde, der har tvangstanker (også kaldet OCD). Tvangstanker er tanker, der driver én til at udføre handlinger gentagne gange eller på en særlig måde for at være sikker på, der ikke sker noget slemt. Idas hverdag er præget af hendes egne systemer og regler, som hun følger slavisk. Hun synes andre mennesker lever et kaotisk liv og ser ikke sine systemer som en hindring for hende selv. Hun er god til at genkende mønstre og er meget struktureret.

Martin er en yngre mand med fobi for bakterier og hypokondri. Fobien gør, at han er bange for at få smitsomme, dødelige sygdomme og hypokondrien gør, at han oftest tror, at han allerede er syg (hvilket han ikke er). Han ser bakterier mange steder og vil derfor helst ikke røre ting eller mennesker. Han er dog venlig og vil rigtig gerne hjælpe andre mennesker.

Louise er en usædvanlig høj yngre kvinde, der lider af social angst. Hun er ikke ekstrem eller vanskabt og hendes lemmer er ikke ude af proportioner, hun er bare temmelig høj. Social angst betyder i hendes tilfælde, at hun er bange for at træde ved siden af i sociale interaktioner og hun tror at andre mennesker ser hende som et stort monster. Hun er dog også intelligent og god til at finde løsninger på komplekse problemer.

Du kan med fordel læse rollerne nu. De findes i bilag 1.

Grundmekanikker

Scenariet spilles i et rum og kræver ikke et bord, men dog gerne flere stole til at benytte undervejs. På denne måde kan spillerne gå rundt i rummet i lokationsscenerne og flytte rundt på stole, så de kan symbolisere en bänk eller en varehylde.

De fem lokationer er ikke placeret faste steder i rummet, da de kun er i spil én af gangen, men venteværelset bør udspille sig på mindre plads end eksempelvis supermarkedet.

For at gøre spillerne til medejere af den verden rollerne lever i, er det spillerne selv, der definerer, hvordan de fem lokationer (Venteværelset, Supermarkedet, Stoppestedet, Parken, Kulturhuset) ser ud. De skaber dem i akt 0 i løbet af øvelserne.

Scenetyper

Lokationsscener

Lokationsscenerne foregår hver på ét af scenariets fem lokationer. I lokationsscenerne bevæger spillerne sig som deres rolle og små hjælpemidler (som stole eller borde) kan agere detaljer ved lokationen. Der er ikke tale om en spilstil, hvor spillerne mimer alle handlinger (eks. Skubbe en indkøbsvogn) men de bør gå eller sidde som deres roller og påtage sig rollernes kropssprog.

Udover at føre dialog mellem rollerne kan spillerne definere yderligere detaljer omkring lokationerne i løbet af lokationsscenerne ved at beskrive. Eks. en spiller kan godt under eller efter en samtale lave en beskrivelse af noget, de ser eller situationer, de observerer på lokationen.

Det er ikke altid alle roller, der er med i lokationsscenerne. De spillere der ikke er med må, hvis de har lyst, gerne agere eller beskrive omverdenen i disse scener. De skal dog ikke overtage scenen, da den handler om rollerne, der står i scenebeskrivelserne.

Eks. Gå forbi en rolle og puffe til vedkommende. Eller beskrive hvordan ventilationen larmer eller hvordan ænderne flyver over himlen.

Hverdagsscener

Hverdagsscenerne beskriver forskellige hverdagssituationer for rollerne og hvordan disse ændrer sig efterhånden, som rollerne fjerner sig fra ensomheden. I disse scener er der kun én rolle, der er i fokus af gangen. Scenerne handler om rollens samspil med omverdenen og den måde rollen opfatter verden på.

Scenerne udspilles ved at fokuspersonen står stille med de andre tre spillere rundt om sig. De andre tre spillere spiller omverdenen, som fokuspersonen befinder sig i. Fokuspersonen skal fortælle om en situation fra sin hverdag for eksempel hvordan vedkommende kommer ud af døren. Fokuspersonen beskriver handlinger, men også gerne følelser og tanker.

Vedkommende må gerne undervejs tilføje finurlige detaljer og spilleren kan selv bestemme, hvad rollen dvæler ved, som scenen skrider frem.

Fokuspersonen skal ikke beskrive for længe, før vedkommende lader de andre spillere byde ind med situationer, andre bipersoner, forhold og oplevelser, som fokuspersonen så skal komme med en reaktion på. De andre spilleres input går på tur i urets retning, således at omverdensspillerne ved, hvornår det er deres tur. Omverdensspillerne skal lade sig styre af de temaer, der er lagt frem for aktet for at skabe den forandring i rollens syn på omverdenen, som fremkommer scene for scene.

Disse scener skaber gennem akterne en udvikling i, hvordan rollen ser på eller lægger mærke til sin omverden. Så selvom de positivtladende temaer først kommer i de senere akter, kan omverdenen sagtens have haft positive elementer før. Rollen har bare ikke lagt mærke til dem, hvorfor vi ikke ser dem. Omverdensspillerne skaber dermed rollens omverden, som vedkommende oplever den lige nu, hvilket forandre sig med nye temaer i de efterfølgende hverdagsscener.

Eks. fra spiltet: i Akt 1 fortæller Peter, hvordan han er på vej ned af trappen til gaden. En omverdensspiller fortæller, hvordan trinnene pludselig ligner dybe kløfter, som Peter skal over. Hvordan trinnene langsom glider fra hinanden og der er kilometervis af kløft over til næste trin. Peter beskriver, hvordan han begynder at svede og må holde fat med begge hænder på gelænderet for ikke at falde i kløften. Martin beskriver i akt 2, hvordan der plejer at ligge hundelorte udenfor hoveddøren. En omverdensspiller fortæller, hvordan der er sat et nyt skilt op med "saml venligst op efter din hund" og der nu sidder en lille boks med hundeposer, man kan tage, af ved siden af døren. Martin kommenterer, at det er rart viceværten har lyttet til hans forespørgsler. I 4. akt beskriver Louise at stå og vente på bussen. En omverdensspiller fortæller, hvordan bussen ankommer og ud står en meget høj mand med en meget høj hat, som smiler og hilser på hende. Louise retter sig op og smiler tilbage.

Ensomhedsscener – (Metascener)

I denne type scener er alle fire roller med, men interagerer ikke. Det er scener, der fokuserer på rollernes personlige forhold til deres ensomhed. Det er en form for metascener.

Alle spillerne starter scenen i hvert sit hjørne vendt mod væggen. Væggene repræsenterer her ensomheden. Spillerne skal så fortælle, gerne samtidigt, hvordan de har det med deres ensomhed. De kan (hvis de vil) vende sig rundt ind mod rummet for at symboliserer, at de vender sig væk fra ensomheden. Disse scener har en progression, hvor spillerne får mulighed for at gøre flere ting, som scenariet skrider frem. Alle handlinger i denne scene type har en symbolsk værdi.

Senere i scenariet kan de også gå væk fra væggene mod midten af lokalet for at vise, at de bevæger sig væk fra ensomheden og mod de andre roller. Og senere endnu kan de se på andre spillere, måske endda få øjenkontakt og tale til dem, dog uden de andre spillere må reagere eller svare tilbage. Senere endnu kan spillerne tage hinanden i hænderne, hvis de føler sig specielt knyttet til den andens rolle.

På denne måde giver Ensomhedsscenerne er slags status på hver rolle og spillerne skal, når scenen slutter, bemærke hvor de andre står og hvilken vej, de står vendt. Spillerne kan

dermed meta kommunikerer til de andre spillere, så spillerne ved, hvordan rollernes indre følelsesliv forandres.

Da vi er i feelgood genren, burde de fleste spillere gennem scenerne vende sig væk fra væggen og bevæge sig mod midten af lokalet. Og måske til sidst alle holde hinanden i hånden i den sidste scene. (Sådan endte en af spilstestene i hvert fald.)

Eks. Fra spilstest: Martin stod stadig vendt mod væggen efter den anden Ensomhedsscene. Hvorefter de andre spillere aktivt gjorde mere i det efterfølgende akt for at række ud til ham og gøre ting for ham. Hvilket resulterede i, at han i den næste Ensomhedsscene vendte sig mod de andre og tog et par skridt mod midten af lokalet.

Spillederens opgaver

Udover at forklare scenariet og lave øvelser i akt 0 er det din opgave at sætte og klippe scener. Akt 0, med casting og øvelser, er beskrevet i bilag 2 og der er lavet et oversigtsark over aktet i bilag 3, til brug under afvikling.

Setuppet til hver scene er i scenekataloget i bilag 5. Du klipper scenerne, når du synes, det er passende, men husk at scenariet har en langsom udvikling, så en smule akavet stilhed eller tomgang er ok. Spillerne skal have rum til at turde række ud, tilbyde deres hjælp eller sætte situationer op, hvor de kan gøre noget for hinanden. Der er dog mange scener så lad det heller ikke trække alt for langt ud.

I scenerne med kulturhuset er der en mindre birolle, som du spiller eller fortæller om, afhængigt af hvad du synes. Det er en, der arbejder på kulturhuset, der hedder Pia, som koordinerer med forfatterne til bøgerne, der skal oplæses og dermed ved, om de eksempelvis er forsinket. Men lad ikke birollen fylde for meget i scenen, det er rollerne der er i centrum. Der er ingen andre biroller i scenariet.

I alle scener med omverden (lokation og hverdag) er du velkommen til at komme med indspark som omverden, for at guide spillerne eller skabe oplæg til situationer der kredser om aktets temaer.

Det er sammensat fem playlister til *De Forunderlige*, én til hvert akt. Musikken er ment som underlægningsmusik og støtter op om de temaer der er i hvert akt. Playlisterne for akt 1-4 starter alle med det samme nummer, så dette nummer kommer til at fungere som et slags tema for ensomhedsscenerne. Du behøver dog ikke at koordinere disse sceners længde i forhold til musikken, start playlisten ved aktets start og lad den køre indtil aktet er færdigt. Scenariet kan sagtens afvikles uden musik, men vi anbefaler at bruge musikken hvis det er muligt. Til Fastaval skal du selv have udstyr med til at afspille musikken.

Playliste til akt 0: <https://open.spotify.com/playlist/29qkjwLzmTIGmlkNv2wau6>

Playliste til akt 1: <https://open.spotify.com/playlist/5Q9j3ds7K6QUox3Ki2Mz37>

Playliste til akt 2: <https://open.spotify.com/playlist/6zcJZjmLxFCLqR11yIyNaC>

Playliste til akt 3: <https://open.spotify.com/playlist/3BWvnzw74Pzn02Vs2xzfet>

Playliste til akt 4: <https://open.spotify.com/playlist/629qHRK15v1KRPA5sBfS28>

Scenegennemgang

I *De Forunderlige* er der et fast antal scener, som fører spillerne igennem rejsen væk fra ensomheden. Da hvert akt er opbygget forskelligt, kommer her en kort gennemgang af opbygningen af scenerne. De uddybende beskrivelser er i scenekataloget i bilag 5 og der er et oversigtsark over dem i bilag 4.

Akt 0 - se bilag 2

Her er en række øvelser, der hver især indfører spillerne i deres roller, lader dem skabe lokationerne, samt lader dem øve sig i de mekanikker, de efterfølgende akter bruger. Casting af roller er i dette akt.

Akt 1 – temaer: Fremmedgørelse, Begrænsninger, Ensomhed

Starter med en ensomhedsscene så vi ved, hvordan rollerne har det til at starte med. De næste scener er skiftevis lokations- og hverdagsscener, sluttende af med en scene i Kulturhuset, hvor alle roller er til stede. Hverdagsscenerne centrerer sig om, at rollerne bevæger sig fra til trygge til det utrygge.

I dette akt er det helt ok, hvis rollerne ikke har lange samtaler, og scener kan godt have stilletid.

Akt 2 – temaer: Usikkerhed, Turde række ud, Håb

Har samme scenestruktur som akt 1, startende med en ensomhedsscene, efterfulgt af skiftevis lokations- og hverdagsscener. I dette akt bliver roller parret sammen i scener, de ikke var med i i løbet af akt 1. Hverdagsscenerne fokuserer i dette akt på, at rollerne skal forholde sig til andre samt gøre noget for dem.

Akt 3 – temaer: Hjælpsomhed, Fællesskabsfølelse, Bekræftelse

Starter med en ensomhedsscene hvor spillerne kan få øjenkontakt med hinanden og tale til de andre roller (dog uden at tale sammen). Der er kun lokationsscener i dette akt, afsluttende med Kulturhuset, hvor de finder ud af, at litteraturaftenerne er aflyst.

Akt 4 – temaer: Tryghed, Ligesindede, Glæde

Starter som de andre akter med en ensomhedsscene, hvor spillerne her kan tage hinanden i hånden. Efterfølges af fire hverdagsscener. Herefter kommer en åben scene, hvor det er op til spillerne, hvad der skal ske. Det er der, hvor de normalt ville have været til litteraturaften, men spillerne skal nu beslutte, hvor de er og hvad de laver.

Aktet afsluttes med en ensomhedsscene, som repræsenterer epilogen, hvor de med deres position i rummet viser, om rollen blev ved med at se de andre roller eller ikke.

Inden spilstart

Før spillerne ankommer klip da temaerne ud fra bilag 6, så de er klar til at blive lagt frem i akterne.

Når spillerne er klar, start da gerne med at læse foromtalen højt for at forventningsafstemme med spillerne, den er i bilag 7.

- Foromtale

Følg op med en forklaring af hverdagstone scenariet sigter efter samt at det er de små ting, det handler om.

- Det handler om hverdagen
- Og om de små ting

Giv indblik i strukturen med de fem akter og forklar, at der vil være temaer, der bliver lagt frem til de fire af dem. At de vil have deres roller allerede i starten af workshoppen og at I bruger øvelserne til at skabe byen og introducerer rollerne.

- Fem akter
- Faste scener i de sidste fire akter
- Temaer til akter
- Roller allerede i workshop

Forklar derefter om de tre typer af scener:

- Lokationsscener: Fem faste lokationer. Roller kan interagere og snakke sammen. Men der må gerne være subtilt og stille spil i starten.
- Hverdagsscener: Én i fokus, de andre er omverdenen. Omverden skal tage udgangspunkt i temaerne. Omverdenen er en repræsentation af, hvad rollen oplever.
- Ensomhedsscener: Meta scene med ensomheden. Væggene er ensomheden.

Held og lykke med scenariet!

Roller
- bilag 1

Ida

Morgenerne

Vækkeuret ringer kl. 6.10.

Kl. 6.15 er jeg ude af sengen.

Jeg bruger 22 minutter på badeværelset, hvor jeg bader, tager det tøj på, som jeg aftenen før har lagt frem på stolen, og børster tænderne: Venstre mod højre, øverst til nederst.

Kl. 6.37 sætter jeg kaffe over og smører en mad (ost og smør på lyst brød), og når kaffen er færdig, sætter jeg mig foran vinduet og ser ud på gaden og den begyndende morgen. Jeg kommer mælk i kaffen og rører rundt 16 gange mod uret, så puster jeg på kaffen og tager morgenens første slurk. På dette tidspunkt er klokken gerne 6.47, og jeg har 23 minutter, før jeg skal ud ad døren.

Jeg elsker morgenerne. De er rolige og harmoniske og intet går galt, for alt er nøje planlagt. Jeg slapper af, når jeg sidder med min kaffe foran vinduet. Her kan jeg lade tankerne flyve. Udenfor mit vindue på taget overfor mit, er en fuglerede. Den er beboet og jeg ser fuglene flyve ind og ud. Det gør mig glad. Det minder mig om et eventyr, jeg engang læste, men som jeg har glemt det meste af.

Nogle gange kigger jeg på folk på gaden og forestiller mig, hvordan det er at være som dem. De lever mærkelige, kaotiske liv. De lader alting flyde, står op på forskellige tidspunkter, har ikke faste systemer for, hvordan de børster tænder eller rører i kaffen. Men på trods af det, virker de tit glade. Jeg hører dem le i bussen og jeg ser dem smile og hilse, når de passerer hinanden på gaden. Nogle gange er de selvfølgelig også sure og irritable, men det ville jeg også være, hvis jeg levede et liv uden systemer. Jeg forstår dem ikke og det har jeg aldrig gjort. Men de forstår tilsyneladende hinanden, og det misunder jeg dem. For det meste har jeg ikke noget imod at være alene (når alt kommer til alt er det lettere sådan), men af og til savner jeg nogen at snakke med. Jeg drømmer om at kende mennesker, som jeg kan sidde sammen med i stilhed uden at føle mig akavet eller til overs.

Når klokken nærmer sig 7.05, begynder mit hjerte at slå hurtigere. Så ved jeg, at jeg snart skal ud ad døren.

Jeg vasker hurtigt min kop og tallerken op og tager overtøj på. Jeg tjekker, at lyset er slukket i stuen og tændt i gangen og så går jeg ud ad døren til min lejlighed.

Jeg låser døren bag mig. Så låser jeg op og låser igen. Og låser op og låser igen. 7 gange skal jeg låse og låse op, 8. gang forbliver døren låst og jeg tager i døren 3 gange for at være sikker. Sådan bliver det nødt til at være. Hvis jeg ikke får det gjort ordentligt, vil det genere mig hele dagen. Hvis jeg tæller forkert, må jeg gå ind igen, tage overtøjet af, tage det på igen og starte forfra.

Systemerne

Verden udenfor min hoveddør er kaotisk, men jeg har mine systemer til at give den mening.

Der er 37 trappetrin ned til gadedøren. Jeg tæller dem hver morgen. Det 22. trin har en blå plet, som jeg altid undrer mig over, når jeg går forbi. Den er pæn. Den har form som en fugl.

På vejen hen til busstoppestedet holder jeg mig til venstre side. Hvis der kommer nogen gående fra den anden retning, kigger jeg ned i jorden og insisterer på at forblive i venstre side også selvom de prøver at gå venstre om. Jeg ved godt, at de kigger mærkeligt på mig. Det er derfor jeg kigger ned. For ikke at se deres blikke.

Jeg kan ikke lide at være til besvær, men jeg er nødt til at opretholde mine systemer. De er vigtige for mig. De får verden til at hænge sammen. Jeg er blevet anbefalet at gå til psykolog, for at få hjælp til at slippe af med mine systemer, men for mig er de ikke en sygdom. De fylder meget og de kan gøre hverdagen besværlig. Men det er ikke det samme som, at de er skadelige for mig.

Jeg tager bussen på arbejde. Jeg har mine små rutiner på vejen. Mens jeg venter på bussen, skal jeg gerne sidde helt til venstre på bænken ved busstoppestedet. Hvis der er optaget, må jeg vente til alle andre er steget ind og så sætte mig et øjeblik. Jeg skal sidde der mindst 25 sekunder. Nogle gange når bussen at køre, men det er i orden, for jeg har beregnet god tid til turen netop af den grund. Og jeg kan godt lide busstoppestedet. Det har ordene "never quit" malet med graffiti på væggen til højre. Det føles beroligende, næsten som om ordene var tiltænkt mig.

Arbejdet

Jeg arbejder på et kontor sammen med en masse andre mennesker. Jeg holder meget af mit arbejde, hvor jeg laver skemaer og skaber orden i budgetter og lignende administrative opgaver, men jeg holder mig for mig selv. Jeg har det fint, når jeg sidder ved mit skrivebord. Der er orden og for det meste bliver jeg ikke forstyrret. Mine kollegaer taler sammen og griner og af og til har jeg prøvet at være med, men det er svært. De er flinke nok, men jeg ved, at de synes jeg er sær. Jeg har ikke fortalt dem om mine systemer, for de ville alligevel ikke forstå dem. Jeg kan holde det meste skjult, som når jeg tæller skridtene til toilettet eller til kaffemaskinen (jeg skal bruge præcis 12 skridt hen til toiledøren og 21 hen til kaffemaskinen). Men nogle gange ville jeg ønske, at jeg havde nogen, som jeg kunne tale og le sammen med.

Hverdagen

Min hverdag er tilpasset mine systemer. Når jeg handler, bliver jeg nødt til at betale ved kassen, som er længst mod venstre. Derfor har jeg fundet et mindre supermarked, der kun har tre kassebånd og hvor der derfor er gode chancer for, at kassen længst mod venstre er åben. Hvis den ikke er åben, venter jeg. Så lader jeg som om, jeg kigger på varer og holder ud af øjenkrogen øje med, om kassen åbner.

Det tager tid at handle. Jeg skal finde varerne i den rigtige rækkefølge, først frugt og grønt, så brød, pålæg, mælkeprodukter, dåsemad og til sidst alt, hvad der ikke er spiseligt. Rækkefølgen passer desværre ikke længere med, hvordan butikken er indrettet, så jeg må gå frem og tilbage nogle gange.

Ved dåsetomaterne stopper jeg altid og sørger for, at alle dåserne vender den samme vej (med billedet ud ad). Det var et system, jeg startede med engang, hvor jeg ventede på, at den venstre kasse skulle åbne. Og nu kan jeg ikke stoppe igen.

Hvis det af og til hænder, at jeg ikke kan få vendt alle dåsetomaterne, kan det gå mig på i flere dage efter. Så føler jeg mig ude af trit. Jeg bliver nervøs og trist og kan ikke finde ro. Det kan tage flere dage at komme over den slags rutinebrud. Med mindre jeg kan finde på en undskyldning for at handle igen og lave orden i dåserne og derved genoprette fred og orden i min verden.

Kulturhuset

Mit hjem er min trygge base, hvor alt er i systemer og alt er, som det skal være, men der er et enkelt andet sted, hvor jeg føler mig tryk, på trods af at der er andre mennesker med deres rod og kaos. Det er det gammelt kulturhus hvor jeg er kommet i mange år. Det er genkendeligt og der er styr på tingene. De har en tavle, hvor kulturhusets arrangementer bliver slået op mindst to måneder i forvejen. Møblerne er de samme, som de altid har været og de står, som de altid har stået. Der er et gammelt blått bornholmerur, der stadig går helt præcist. Jeg ved ikke, om der er nogen der stiller det, men det føles trygt, at jeg altid kan stole på, at det går som det skal.

Og der er en reol med gamle bøger, der altid står snorlige. Når jeg ankommer til kulturhuset, tjekker jeg lige om bøgerne står i samme orden, som de plejer at gøre og hvis ikke, så ordner jeg dem i forhold til, hvor mørke eller lyse omslagene er.

I de sidste fem måneder har der den første tirsdag i måneden været litteraturaften, hvor en forfatter kommer og læser højt af vedkommendes bog. Jeg har været til alle arrangementerne. Det er blevet en del af mit system.

Jeg kommer altid tidligt, så jeg kan få en plads til venstre og længst tilbage i salen. Før jeg sætter mig, går jeg hen og tager en kop kaffe. Jeg rører 16 gange mod uret, tager den første slurk og kan slappe af. Så sidder jeg og betragter de andre tilhørere efterhånden, som de kommer og sætter sig til rette. Der er selvfølgelig altid nye mennesker, men der er efterhånden også flere, som jeg genkender.

Der er en høflig yngre mand, der ofte bruger håndsprit. Han er altid i gang med at sætte stolene op, når jeg kommer. Jeg ville gerne tilbyde at hjælpe, men jeg kan ikke overskue at skulle sætte ham ind i mit system for, hvordan stole bør sættes op (venstre side først, en række ad gangen begyndende med den bagerste række). Han gør det nu næsten rigtigt. Han starter altid øverst til venstre med den stol, som jeg altid sidder på. Og han spritter hænderne af for hver tredje stol, så der er flere ting som er rare og genkendelige. Han er altid færdig til tiden.

Så er der den ældre herre, som altid går utroligt forsigtigt. Han føler jeg mig også tryk ved, for han ankommer altid på den samme måde. Jeg kan se ud gennem døren, at han kommer i god tid og altid sidder et øjeblik i sofaen ude på gangen, før han kommer ind. For to måneder siden nikkede han til mig og jeg nikkede igen. Jeg vidste straks, at der var en fare for, at hans nik kunne blive en del af mit system. Det er sårbart, når andre mennesker bliver en del af systemet, for de er ofte uberegnelige. Jeg var nervøs, da jeg sidste måned kom til litteraturaftenen, men heldigvis nikkede han til mig igen. Jeg nikkede tilbage og der var ro og orden i min verden.

Den sidste faste gæst ved litteraturaftenerne er en yngre kvinde. Hun kommer altid sent og sidder på bagerste række nærmest ved døren og tæt på, hvor jeg selv sidder. Hun er høj, men sidder og kryber lidt sammen og det får hende til at se mindre ud. Jeg har altid gerne villet være højere. Jeg tænker, at verden må være lettere at overskue set lidt ovenfra. Hun kommer hver eneste måned. Måske vil jeg nikke til hende engang og inkludere hende i mit system.

Litteraturaftenerne er efterhånden blevet månedens højdepunkt. Ofte holder jeg op med at lytte til oplæsningen og lukker i stedet øjnene og forestiller mig, at jeg er som alle andre og at jeg sidder og lytter med venner. Og her, den ene gang om måneden, føles det næsten sandt.

Kort om familie

Mine forældre har jeg aldrig været tætte med, men jeg snakker stadig med min søster af og til, men efterhånden som mine systemer er blevet mere faste, er det blevet sværere at ses og dele oplevelser.

Opsummering

Ida er en kvinde med tvangstanker, hvis indre systemer fylder det meste af hendes verden. Hun har aldrig været i behandling eller fået en officiel diagnose, for hun har altid fundet måder at få sin verden til at hænge sammen på. Hun er struktureret, grundig og pålidelig og hun har ikke lyst til at ændre på, hvem hun er.

Hun savner fællesskab med andre, men ser andre mennesker som kaotiske og har derfor svært ved at lukke dem ind i sin skemalagte hverdag.

En gang om måneden går hun til litteraturaften på kulturhuset og det er månedens højdepunkt, fordi det er en social situation, hun kan håndtere.

Martin

Bakterierne

Jeg har altid hadet at være syg. Jeg hader fornemmelsen af, at noget er galt i min krop. Jeg kan mærke det med det samme, som et kriblende ubehag, som en fremmed kraft der trænger sig ind. Jeg bliver bange, når jeg bliver syg. Sygdom kan så let eskalere. Den kan gøre dig lam eller permanent skade dine sanser. Og den kan dræbe.

Så langt tilbage jeg kan huske, har jeg været bange for bakterier. Jeg har et billede i hovedet fra en eller anden tegnefilm, jeg engang har set, hvor bakterierne blev vist som en hær af små afskyelige væsner, der gjorde deres bedste for at trænge gennem immunforsvaret, der desperat prøvede at forsvare sig.

Jeg har altid elsket livet. Jeg elsker at være i live og jeg elsker at dele denne glæde med andre. Og når livet nu er så fantastisk, forstår jeg ikke hvorfor, de fleste er så utroligt dårlige til at passe på sig selv.

Sammenbruddet

Jeg gør, hvad jeg kan for ikke selv at blive syg og for ikke at komme til at smitte andre. Jeg spiser sundt, motionerer og gør først og fremmest mit bedste for ikke at komme i kontakt med bakterier. I mange år prøvede jeg at være diskret. Jeg ved godt, at mit forhold til sygdom og bakterier er anderledes end de fleste andres. Jeg prøvede forsigtigt at sikre mig, at de mennesker, jeg holdt af, havde det godt og ikke blev syge. Jeg sørgede for at stille håndsprit frem, tage ekstra tørklæder med på vinterdage til de af mine venner, som var kommet af sted med for lidt tøj, og så videre. Jeg kæmpede hårdt og jeg kæmpede alene, og ikke nok med at jeg kæmpede mod bakterierne, jeg kæmpede også mod alle dem, der syntes, jeg var fjollet og kaldte mig hypokonder eller kaldte mit forhold til bakterier for en fobi. Til sidst blev det for meget og jeg kunne ikke holde til mere. Sygdommene, som jeg havde holdt på afstand så længe, kom væltende ind.

Min læge anerkendte ikke sygdommene. Han kaldte det i stedet et sammenbrud. Men jeg kunne mærke, hvordan bakterierne fik tag i forskellige dele af min krop og besatte dem i form af hoste, feber, smerter i leddene, kramper i maven, migræne og mange andre små lidelser, som hver især kunne være symptomer på langt farligere sygdomme. Sygdomme som kunne sprede sig og eskalere til et uheldeligt stadie. Jeg kunne have været død, men jeg klarede mig igennem ved at isolere mig, blive i sengen, holde mig varm og spise alt, hvad jeg kunne finde af sund mad, piller og vitaminfyldte drikkevarer.

Det er halvandet år siden at sygdommen ramte. Selvom min læge ikke forstod dybden af, hvor galt det kunne være gået, så kunne han trods alt forstå, at noget var galt. Jeg fik sygeorlov fra mit job som fitnessinstruktør og personlig træner, (som ellers var et job, jeg var glad for, fordi jeg kunne hjælpe andre med at leve sundt og undgå sygdom). Senere kom jeg på sygedagpenge, hvilket jeg har været lige siden.

Venerne og sygdommen

At være på sygedagpenge er såmænd ikke det værste. Det giver mig tid og ro til at passe på mig selv.

Men det kan også være ensomt. Jeg ser ikke mine venner så tit, som jeg gjorde før. De inviterer mig ikke så ofte, som de plejede. Jeg går ud fra, at det har med sygdommen (det som lægen kaldte et sammenbrud) at gøre. Måske er de bange for at blive smittede. Eller måske er de bange for, at jeg ikke længere kan snakke om andet end sygdom og bakterier.

Og måske har de ret. Det fylder utroligt meget for mig. Jeg tager mange forholdsregler, når jeg skal ud. Jeg har næsten altid handsker på for at undgå bakterier på hænderne. Jeg har et halstørklæde (selv om sommeren), som i en snæver vending kan holdes op for næse og mund, hvis nogen i nærheden af mig skulle hoste. Og jeg har selvfølgelig altid håndsprit i lommen. Jeg bliver nervøs af at være ude blandt andre mennesker, som ikke tager hensyn til bakterier eller smittefare. Derfor ender jeg også ofte med at afslå de invitationer, der kommer fra venner. Jeg bliver ellers altid glad for at modtage en invitation og jeg siger næsten altid ja med det samme, men når så tiden nærmer sig, får jeg sværere og sværere ved at overskue at skulle af sted. De sidste par gange, jeg blev inviteret, har jeg ikke engang haft energi til at ringe afbud, jeg dukkede bare ikke op.

Jeg plejede at være så meget for mange. Jeg plejede at være dén, folk kom til med deres problemer, den der altid huskede fødselsdage, altid kom med små gaver eller sendte hilsner. Det savner jeg. Jeg gør stadig, hvad jeg kan i det små.

Forleden hørte jeg, at en tidligere kollega var blevet alvorligt syg. Jeg ville gerne besøge ham, men kunne ikke overskue det, så jeg besluttede at sende ham en gave i stedet for. Jeg fandt hans yndlingschokolade, en bog med digte, som jeg personligt holder meget af og en cd med havlyde (fordi jeg ved, hvor meget han elskede at sejle). Men da jeg skulle til at sende gaven, slog det mig, at han måske ville føle sig forpligtet til at komme forbi og sige tak, når han blev rask. Og pludselig opstod en hel fortælling i mit hoved: han ville komme forbi, før han var helt rask, nyse i hånden uden at tænke over det, overføre bakterierne til den kop med kaffe (som jeg selvfølgelig ville tilbyde) og når jeg så tog koppen for at vaske den op, ville bakterierne straks angribe, sygdommen ville besætte hele min krop og inden en måned ville jeg være død! Jeg valgte at sende pakken uden at skrive navn på. Jeg skrev bare "fra en ven".

Jeg følger med i, hvad mine venner laver på de sociale medier, men jeg tager sjældent kontakt. Og selv med sociale medier og små gaver, kan jeg mærke, at mine gamle venskaber er gledet ud. Det er for svært for mig, når de ikke accepterer mig, som jeg er. Jeg kan ikke længere skjule min skræk for sygdom og bakterier. Det er for hårdt og for opslidende. Men jeg savner nogen at være tæt på.

En normal dag

Det er ikke svært at fylde dagene ud. Når jeg vågner om morgenen, bruger jeg altid et øjeblik på at mærke efter, hvordan jeg har det. Ved siden af min seng ligger et sygdomsleksikon. Hvis jeg føler, at noget er galt, slår jeg symptomerne op dér. Om nødvendigt kan jeg læse mere på internettet, men jeg stoler ærligt talt mere på mit leksikon. Jeg læser om de potentielle sygdomme og hvilke piller/behandlinger jeg evt. bør tage. Hvis sygdommen kan være meget alvorlig, ringer jeg til lægen, men jeg prøver at begrænse dette så meget som muligt, måske til 2-3 gange om ugen.

Jeg skriver op i min notesbog hvilke sygdomme, jeg skal være opmærksomme på i forhold til mine symptomer og hvilke vitaminer/medicin jeg evt. skal tage. Hvis der er noget, jeg skal bruge, som jeg ikke allerede har hjemme, så skriver jeg det på indkøbslisten på mit køleskab. Jeg tegner gerne en lille blomst eller en glad person ved siden af, for at få indkøbene til at se mere venlige ud for hvis indkøbene virker venlige, bliver det ligesom lettere at komme ud ad døren. Jeg prøver at samle mine indkøb og kombinere indkøbsturene med mine ture til lægen for at undgå at skulle for meget ud.

Når jeg er hjemme, gør jeg rent i min lejlighed, læser i mit leksikon, laver sund mad og holder mig i form. Jeg har et løbebånd i stuen, hvor jeg løber mindst 20 km hver dag (med mindre selvfølgelig sygdommen er så voldsom, at jeg må holde mig i sengen). Jeg har en playliste med blandede naturlyde, som jeg lytter til, mens jeg løber. Nogle gange lukker jeg øjnene og forestiller mig, at jeg løber verden rundt med superfart og ser de mest fantastiske steder på vejen.

Når jeg skal ud, tager jeg godt med tøj på. Handsker, halstørklæde, sprit i lommen. Jeg prøver så vidt som muligt at holde mig på afstand af andre og ikke at røre ved noget. Jeg handler på tidspunkter, hvor der ikke er så mange andre i butikkerne og jeg ved, hvad jeg skal have, så jeg sørger for at komme hurtigt ind og ud. Hvis det er rigtigt godt vejr, løber jeg af og til en tur i parken. Parken ligger på vejen til lægen, så det sker også, at jeg for at undgå fyldte busser med snottede mennesker, tager løbeturen gennem parken, selvom vejret er koldt.

Jeg hader at være hos lægen. Der er sterilt, men fyldt med syge mennesker. Jeg har skiftet læge en del gange i løbet af de sidste par år. Det er endeligt lykkedes mig at finde en læge, som tager mine sygdomme nogenlunde alvorligt. Hun har aldrig kaldt mig hypokonder og i stedet for at sige, at jeg ikke fejler noget, siger hun ”jeg kan ikke umiddelbart finde årsagen til dine symptomer”. Og så anbefaler hun nogle piller, jeg kan tage eller fortæller mig, at jeg bare skal blive ved med at passe godt på mig selv.

Jeg tror, at det ville være lettere for mig at være ude, hvis jeg var mindre hjælpsom og venlig. Jeg kan ikke lade være med at smile til andre og prøve at være høflig. En dag var der et barn, der spurgte mig om vej. Jeg kunne ikke høre, hvad han sagde, så jeg måtte have hovedet tættere på barnets hoved og den lille, røde snotnase. Efter det måtte jeg ligge i sengen i flere dage med en voldsom forkølelse.

Det er svært at balancere ønsket om at hjælpe og behovet for at passe på mig selv. Hvis jeg ser nogen tabe noget, samler jeg det op. Hvis jeg møder en hjemløs på gaden, giver jeg altid penge. Jeg er blevet god til at kaste mønter, så jeg kan undgå at komme for tæt på...

Kulturhuset

Der er et enkelt sted uden for mit eget hjem, hvor jeg nyder at komme. Det er det lokale kulturhus, som ligger et par gader fra mit hjem. Jeg kender stedet ud og ind med alle dets små detaljer og særheder. Der er det gamle blå bornholmerur, som jeg altid stiller når jeg kommer. Det har en helt særlig lyd og sære små udskæringer. Jeg fandt nøglen til uret halvvejs gemt i et af urets små krummelurer og har siden da følt mig ansvarlig for, at det altid går præcist. Og der er boghylden med de gamle bøger, som jeg sørger for at støve af og stille pænt. Jeg er altid meget forsigtig for ikke at skade det gamle papir, men gamle bøger samler så let støv og støv er fyldt med bakterier.

Kulturhuset er altid rent og nydeligt. Jeg har hjulpet til dér i flere år og selvom jeg ikke er der så meget, som jeg plejede, hjælper jeg stadig til ved enkelte arrangementer. Jeg har overtaget ansvaret for at gøre klar til den månedlige litteraturaften. Jeg laver kaffe, stiller stole frem og rydder op, når alle andre er gået hjem. Det er let og overskueligt og jeg kan holde mig lidt for mig selv. Litteraturaftenerne består altid af højtlesning fra månedens bog efterfulgt af en diskussion.

Selvom jeg aldrig snakker med nogen, er der alligevel en følelse af fællesskab omkring litteraturaftenerne. Selvfølgelig kommer der mange nye mennesker hver gang, men der er også gengangere. Der er særligt tre personer, som er kommet hver eneste gang og som jeg har lagt mærke til. Jeg føler næsten, at jeg kender dem og selvom vi aldrig har talt sammen, så føles det næsten, som om vi er venner.

Den første, der kommer, er altid den samme dame. Hun kommer på præcist samme tidspunkt hver måned, et stykke tid før de andre begynder at dukke op. Hun kommer, mens jeg er i gang med at sætte stole op og hun sætter sig altid på den samme stol (den bagerste, længst mod venstre), så jeg starter altid med den stol. Jeg har betragtet hende lidt i smug. Hun kan godt lide rutiner, så jeg sørger for, at jeg stiller alle stolene op i samme rækkefølge hver gang. Jeg ville så gerne snakke med hende, men hun holder sig for sig selv, så det kræver lidt mod at tage initiativet.

Den næste, der kommer, er en ældre herre. Han sætter sig altid i sofaen ude på gangen og hviler lidt, før han går ind. Han er tydeligvis svagelig, men så vidt jeg kan se, er han ikke syg (i hvert fald ikke på en smittefarlig måde). Jeg er begyndt diskret at hente en kop kaffe til ham, når han har sat sig ind på sin plads i foredragssalen. Han virker som typen, der gerne vil klare sig selv og ikke bryder sig om at spørge om hjælp, så for at få det til at virke mere naturligt, tager jeg også altid en kop kaffe med til mig selv og sætter mig ved siden af ham og drikker den. Jeg føler mig tryk ved at sidde ved siden af ham. Når han hoster, gør han det altid i et lommetørklæde og han dufter altid lidt af sæbe. Vi udveksler af og til et par ord, men har aldrig talt sammen for alvor.

Den sidste af de vanlige litteraturaftens gæster, som ankommer, er altid en yngre høj kvinde med intelligente øjne og en genert mine. Hun lister sig ind og sætter sig bagerst i lokalet. Hun virker usikker, så jeg har prøvet at smile til hende et par gange, men hun ser mig vist ikke.

Litteraturaftenen er altid månedens højdepunkt. Her føler jeg mig aldrig ensom. Tværtimod føler jeg det som om, jeg hører til her, på trods af mine sygdomme og min frygt for bakterier.

Kort om familie

Jeg har aldrig kendt min far, men har altid været tæt på min mor. Indtil sygdom og alderdom ramte hende og hun flyttede på plejehjem, fordi jeg ikke længere kunne tage mig af hende. Efter jeg selv blev ramt af sygdommen, er jeg holdt op med at besøge hende, men jeg ringer ofte til hende.

Opsummering

Martin er en yngre mand som lider af en ganske stærk fobi for bakterier, samt hypokondri.

Martin er venlig og har en stærk trang til at hjælpe andre, men hans angst for bakterier gør, at han ikke tør komme fysisk tæt på andre mennesker af frygt for at blive smittet af dødelige sygdomme.

Én gang om måneden er han ansvarlig for at gøre klar til litteraturaften i det lokale kulturhus og det er altid månedens højdepunkt, fordi det er et sted, hvor han føler sig tryk i selskab med andre.

Peter

Knogleskørheden

Alle mennesker har deres problemer. Sådan er livet, siger man. At noget er svært, betyder ikke, at det skulle have været anderledes. At man har sit at slås med, betyder ikke, at man har brug for medlidenhed.

Jeg læste engang en bog, der gjorde et stort indtryk. Jeg kan ikke huske titlen og for den sags skyld heller ikke handlingen, men jeg kan huske, at én af hovedpersonerne sagde ”Min værdighed kan ingen tage fra mig”. Og det tog jeg til mig.

Siden jeg var barn, har jeg haft knogleskørhed. Det betyder, at mine knogler og led er usædvanligt skrøbelige og let bliver bøje eller brækker. Det indebærer også, at jeg let bliver træt, og ikke kan gå særligt langt eller bevæge mig særligt meget ad gangen.

Man kalder det ”en lidelse”. Det gør jeg ikke. Jeg lider ikke! Jeg har ikke kroniske smerter, jeg skal bare være ekstra opmærksom og passe på, at jeg ikke falder eller overanstrenger mig.

Min krop har altid været skrøbelig, men det er blevet værre med alderen. Engang kunne jeg passe et stillesiddende deltidsjob, men da jeg var midt i fyrrerne, sagde min læge, at med mindre jeg ville dø ung, blev jeg nødt til at sætte farten ned. Jeg kæmpede imod et stykke tid, men til sidst blev jeg førtidspensioneret. Lægens ord havde nok alligevel gjort indtryk. Jeg vil ikke betragtes som syg, men jeg vil gerne leve længe. Jeg har stadig meget at leve for.

Nysgerrigheden og arbejdslivet

Jeg har altid læst meget. Inderst inde har jeg nok altid følt mig lidt afskåret fra omverdenen, fordi der var så mange ting, jeg ikke kunne deltage i. Jeg brugte meget tid på at sidde og betragte min omverden og finde på historier om de mennesker jeg så. Heldigvis fik jeg en lillesøster, som var en del yngre end mig selv, så jeg havde én, jeg kunne fortælle til.

Kort før jeg fyldte 20, fik jeg mit første deltidsjob og det ændrede alt. Arbejdet i sig selv var ligegyldigt (det var et underbetalt deltidsarbejde på et kontor), men det tillod mig at være blandt mennesker, og så længe jeg var forsigtig, kunne jeg lade som om, at jeg var ligesom alle andre. Ingen behøvede at tage særlige hensyn, for jeg var opmærksom og kunne passe på mig selv.

Men selvom jeg nu var kommet ud og var blevet en del af verden, så holdt jeg aldrig op med at betragte verden og menneskene omkring mig. Jeg kunne ønske mig nogle gode venner, men med alderen er det blevet sværere og sværere at få folk tæt på. Jeg vil ikke ligge nogen til last og jeg vil ikke have medlidenhed eller ses på som en gammel, invalid særling. Det kan være lettere at bevare værdigheden på afstand. At have tætte relationer kræver modet til at åbne sig og være sårbar og det er jeg ikke længere sikker på, at jeg kan... Men jeg drømmer tit om det. Jeg føler mig nogle gange ensom. Men sådan er der jo så meget. Alle mennesker har deres at slås med.

Hverdagen

Jeg sørger for, at jeg kommer ud hver dag. Jeg går ned i supermarkedet for at handle (selvom jeg bliver nødt til at få indkøbene bragt til døren). Det er ikke noget stort supermarked, men det har sine sjove detaljer. De automatiske døre åbner ikke lige hurtigt og der sidder et klistermærke med et smilende træ på indersiden af køledisken. Det har ikke rigtigt noget formål der, men det har siddet der længe og jeg har tit tænkt på, om det er blevet glemt eller om det indeholder en hemmelig besked.

Om sommeren sidder jeg nogle gange i parken og læser og jeg er regelmæssigt ved lægen, som heldigvis har konsultation en enkelt gade fra, hvor jeg bor.

Men der er særligt ét sted, jeg nyder at komme, og det er det lokale kulturhus. Jeg kommer der flere gange om ugen. Der er ikke langt hen til Kulturhuset. Men jeg må planlægge vejen nøje og jeg går altid i god tid.

Mine ben bliver så hurtigt trætte. Og når mine ben bliver trætte, mister jeg hurtigt balancen. Det er som om, jeg mister kontakten med dem. Jeg kan ikke længere stole på, at de kan bære mig. Når mine ben bliver trætte, har jeg et svært valg at træffe. Hvis jeg går hurtigt, risikerer jeg at vælte, fordi jeg får mere og mere svært ved at holde balancen. Det er også sværere at gå uden om alle de små fælder, der er på veje og fortove. Pludselige bevægelser eller uopmærksomhed fra de andre forgængere. Ujævne sten, tomme dåser, glat affald eller andet man kan falde over. Men omvendt, hvis jeg går langsomt og ikke i tide finder et sted at hvile, risikerer jeg at benene kollapser under mig og jeg vælter om på jorden.

Jeg hader at vælte! Det er akavet og pinligt. Jeg har ikke kræfter til selv at komme op. Og jeg bliver forskrækket. Og så må jeg ligge der på jorden og undgå folks medlidende blikke og deres velmenende forespørgsler, indtil jeg får samlet kræfter nok til langsomt at rejse mig op. Jeg vil ikke have nogens hjælp! Det er uværdigt.

Jeg klæder mig respektabelt. Og jeg plejer mit hår og mine tænder. Jeg holder mit tøj pænt og stryger min jakke og min skjorte hver eneste dag. Og jeg har to blankpudsede to-kroner i inderlommen på grund af gammel overtro (eller måske var det en historie, jeg engang fandt på, men det kan altid betale sig at være på den sikre side). Jeg går oprejst og stolt og viser ingen, at jeg bliver træt eller har svært ved at holde balancen. Jeg smiler venligt og afvisende til de folk, der høfligt holder afstand og ignorerer misbilligende dem, som går for tæt på eller bevæger sig for voldsomt.

Jeg går altid med stok. Det har jeg gjort de sidste 5 år. Min læge har flere gange sagt, at en rollator kunne gøre mit liv lettere (og har sågar en enkelt gang nævnt muligheden for en kørestol), men det nægter jeg. I hvert fald så længe det overhovedet er muligt.

Jeg går til Kulturhuset hver mandag, fredag og søndag. Og første tirsdag i hver måned. Med undtagelse af mit eget hjem, er Kulturhuset det rareste og tryggeste sted, jeg kender. Det har gamle møbler og en rar atmosfære. Det har et blått bornholmerur med mønstre og krummelure, der ligner et hemmeligt kort eller et smukt skrevet brev. Det har gamle bøger om glemte ting, som jeg af og til læser i, men altid hurtigt opgiver fordi sproget er så langsomt og tungt. Til gengæld stiller jeg altid bøgerne, så de står lige og af og til bytter jeg rundt på rækkefølgen bare for at se, om det skulle få en hemmelig dør til at åbne et sted.

Nogle gange bliver ugens dage mellem mandag og fredag meget lange. I kulturhuset deltager jeg i tre forskellige klasser: madlavning, fotografi og portrætmaling. Jeg taler aldrig med nogen, men der er flere elever på hvert af holdene, som jeg undertiden nikker og smiler til. Og som nikker og smiler til mig. Og jeg ved, hvem de alle er. Jeg har iagttaget dem alle nøje. Jeg har et godt øje for detaljer. Og jeg kan godt lide andre mennesker. På afstand...

Litteraturaftenerne

Første tirsdag i hver måned er der litteraturaften i kulturhuset. Det er altid månedens højdepunkt! Månedens bog bliver annonceret god tid i forvejen så de, der vil, kan nå at læse den før litteraturaftenen. På selve aftenen bliver et par af bogens kapitler så læst højt og derefter er der løs snak eller planlagte temadiskussioner og selvfølgelig kaffe og småkager til rådighed under hele arrangementet.

Jeg sørger altid for at have læst bogen i forvejen. Det er en god mulighed for at få læst nogle spændende værker, som jeg måske ellers ikke ville have kendt til. Jeg deltager aldrig i diskussionerne, men sidder i stedet og iagttager folk. Der er nogle stykker, som altid kommer. Særligt tre, har jeg lagt mærke til.

Der er den høje unge dame, som sætter sig nede bagerst i salen og som altid kommer en lille smule for sent. Hun virker usikker og genert. Men hendes blik er intelligent og hun følger nøje med i både oplæsningen og diskussionerne (selvom hun aldrig selv siger noget). I mine indre fortællinger er hun professor på trods af sin unge alder. Hun har opdaget et fjernt solsystem, men har endnu ikke fortalt nogen om det. Hun kan lide at have sine hemmeligheder.

Så er der kvinden, som altid sidder på den samme plads ved væggen. Hun siger aldrig noget og først på aftenen er der noget nervøst over hende, men som aftenen skrider frem, slapper hun mere og mere af. Når aftenen slutter, bliver hun anspændt igen. Der er noget i hendes blik. Jeg tror, at hun er en drømmer ligesom jeg. Hun lytter ikke for alvor til højtlesningen, men jeg tror, at hun sidder og skaber indre universer. Og jeg gad godt høre om, hvad hun sidder der og drømmer. Jeg nikker sommetider til hende og så nikker hun til mig og det gør os begge glade.

Og der er den unge mand, som gør salen klar, og rydder op, når litteraturaftenen er færdig. Han går næsten altid med handsker. De eneste gange, jeg har set ham tage handskerne af, er, når han vasker sine fingre i den håndsprit, han tilsyneladende altid har i lommen. Sommetider henter han en kop kaffe til mig, uden at jeg beder om det. Så tager han også en kop kaffe selv, som han i stilhed sidder ved siden af mig og drikker. Det kan jeg godt lide. Jeg har digtet flere historier om ham. Han virker venlig. Jeg forestiller mig, at han har et arbejde hvor han passer på andre. Måske er han sygeplejer. Eller hemmelig agent som med mellemrum redder verden, men som indimellem agentopgaverne også tager sig tid at hjælpe med mindre gøremål - såsom litteraturaftener.

I mine fantasier kender vi alle fire hinanden. Der er vi venner, som mødes og drikker kaffe eller snakker om de liv, vi hver især lever. Jeg ved godt, at mine indre fortællinger næppe holder stik, men hvem end mine tre ”næsten-venner” er, så er jeg sikker på, at de er langt mere spændende og komplicerede end jeg kan forestille mig. Måske spørger jeg dem engang...

Kort om familie

Mine forældre er gået bort for længe siden, men jeg har en søster og hendes to teenagebørn. Vi mistede langsomt kontakten, hvilket vist i høj grad var min skyld. Jeg drømmer tit om at sidde med min nevø og niece og fortælle dem historier, som jeg plejede at gøre med min søster da vi børn.

Opsummering

Peter er en ældre herre, som har haft knogleskørhed hele sit liv, hvilket betyder at hans knogler let bøjer eller brækker, så selv de mindste fald eller uheld kan få svære følger. Peter har ingen smerter eller andre sygdomstegn, han må bare altid være forsigtig og hans krop bliver hurtigt træt. Fantasifuld, kan godt lide andre mennesker og er nysgerrig.

Peter går med stok, men har hidtil nægtet at tage imod de hjælpemidler, som formentligt kunne gøre hans liv lettere. Han er bange for, at han ville få svært ved at bevare værdigheden, hvis andre kunne se hans skrøbelighed.

Han kommer tit på det lokale kulturhus og ser særligt frem til den første tirsdag i hver måned, hvor han til litteraturaftenen altid genser de samme tre personer, som har vakt hans nysgerrighed og fået deres egne pladser i Peters indre fortællinger.

Louise

Højden

Jeg hader at få opmærksomhed. Jeg hader at få opmærksomhed, fordi jeg ved, jeg kun får den på grund af min abnorme højde. Jeg ville tit ønske, at jeg kunne krybe i et hul og gemme mig for verden, men det skulle være et meget dybt hul for, at der var plads til mig. Og desuden ved jeg godt, at jeg ikke kan gemme mig for evigt.

Allerede i 9. klasse var jeg højere end begge mine forældre. Og det stoppede ikke der. Jeg blev ved med at vokse, indtil jeg var højere end alle andre, jeg kendte.

Der er sådan set ikke noget galt med min krop. Jeg er ikke syg, har ikke smerter, mine kropsdele er ikke ude af proportion. Jeg er bare usædvanligt høj.

Jeg må næsten altid dukke mig, når jeg går gennem døre. Jeg går i det hele taget rundt og dukker mig for at virke lidt mindre, men selv da kan jeg altid se hen over hovedet på andre. Jeg er begyndt at få ondt i nakken og skuldrene, og min læge fortæller mig, at det er fordi jeg skal rette mig mere op. Det er let for hende at sige. Det er ikke hende, der er abnorm.

Jeg har aldrig gået særligt højt op i mit udseende. Jeg vil bare gerne være normal. Jeg kan mærke, hvordan folk stirrer på mig. Jeg kigger altid væk. Op i himlen eller ned i jorden, dybt under mig. Men jeg ved, at deres blikke ikke er venlige. Børn peger, når jeg går forbi. Jeg prøver at gå stille, så jeg ikke skræmmer dem.

Nogle gange føler jeg mig ensom. Jeg har ingen tætte venner og har aldrig haft en seriøs kæreste. Det sker, at jeg har en fyr med hjemme. Så tilbringer vi natten sammen og for en kort stund føles det som om, jeg er tæt på et andet menneske. Men jeg ved, at det ikke kan vare ved. Jeg ved godt, at det ikke er kærlighed og formentlig ikke engang tiltrækning, men snarere en sær fetich for høje kvinder. Nogle mænd kan lide at føle sig små... De fleste er høflige nok til at bede om mit telefonnummer, når de går. Jeg giver dem altid det forkerte. Jeg ved jo, at de alligevel ikke ringer, og på den måde kan jeg lade som om, at det er mit eget valg.

Det er mange år siden, jeg har haft tætte venner. Det er svært at komme tæt på andre, når man ikke kan vise, hvem man er inderst inde. Når jeg er sammen med andre mennesker, prøver jeg for det meste at gøre, som de gør. Have de samme meninger og det samme kropssprog. Jeg skjuler min intelligens, og fokuserer på, at få de andre til at føle sig godt tilpas. Af og til kan jeg føle mig helt usynlig. Det er bedst sådan. Det er bedre at være usynlig end grotesk.

Jeg drømmer om at blive accepteret, som den jeg er. Det ville nu være dejligt at have nogen at dele sine tanker med.

Arbejdet

Jeg har altid været intelligent. Det er fint. Det giver muligheder. Jeg har fået et godt job som, jeg kan udføre hjemmefra. Jeg er god til at finde løsninger på problemer. Jeg ser nye sammenhænge og kobler ting, der ikke umiddelbart er oplagte for andre. Det er gode evner at have, og noget, som der er stor efterspørgsel på. Jeg bryder mig ikke om at tage initiativ (for det er ensbetydende med at skille sig ud), så i stedet løser jeg andre menneskers problemer. Jeg har kunder fra hele verden og jeg taler med dem online. Det er fint. Så længe vi ikke er i samme rum, kan de ikke se, hvor høj jeg er. Jeg skruer stolesædet helt ned og sørger for at sidde i en vinkel fra computeren, som får mig til at se normal ud.

Jeg holder meget af mit arbejde. Det er dejligt at føle, at jeg kan hjælpe andre og jeg elsker intellektuelle udfordringer. Det er det sociale, det kniber med.

Hverdagen

Mine dage er meget forskellige. Det er fint. Jeg trives godt i kaos, så længe jeg ved, hvad der forventes af mig.

De fleste dage holder jeg mig hjemme. Når jeg er alene, har jeg det som regel godt. Der er mange ting, jeg nyder. Musik, gode film, god mad, små projekter. Jeg elsker at fordybe mig og leve mig helt ind i smuk musik eller skønne billeder. Nær mit vindue står et staffeli med et billede, som jeg har malet på i flere år. Jeg elsker at male og jeg sætter mig ofte foran billedet. Jeg betragter det et stykke tid og tilføjer så en detalje eller ændrer på noget, som ikke længere passer ind. Det er min lille hemmelige verden og når jeg arbejder på det, kan jeg helt glemme mig selv. Så føler jeg mig som en del af alting og det gør mig glad. Men så snart jeg kommer ud blandt andre mennesker, mærker jeg blikkene og jeg bliver mindet om, at jeg er for stor og ikke passer ind.

Jeg elsker at lave mad, men jeg hader at handle ind, fordi jeg rager op mellem hylderne. Jeg handler tit stort ind, så jeg slipper for at handle så ofte, og jeg handler på tidspunkter, hvor der ikke er mange mennesker i butikkerne. Jeg har Skype-møder på alle tider af døgnet, så mit skema er ofte frit på tidspunkter, hvor andre arbejder.

Jeg holder meget af naturen og elsker at gå ture. Der er en smuk park i nærheden af, hvor jeg bor. Der går jeg nogle gange hen for at få luft til tankerne. Jeg sidder i græsset eller rører ved bladene, lukker øjnene, trækker vejret dybt og føler, at verden er langt større end mig. Jeg leder diskret på jorden efter smukke sten, agern eller andre små skatte. Hvis jeg finder noget, putter jeg det i en lille stofpose, som jeg altid har i lommen. Jeg kan godt lide at tage lidt af parken med mig hjem. Jeg elsker at mærke solen på min hud på de varme sommerdage, men når vejret er godt, er der altid mange mennesker, så jeg går for det meste ture, når det er gråvejrs eller regn. Det er også i orden. Jeg kan godt lide regn.

Kulturhuset

Der er et enkelt sted, hvor jeg nyder at komme og det er det lokale kulturhus. Det er gode, store lokaler, og stemningen er god. Jeg kender efterhånden kulturhusets detaljer ud og ind. Der er et gammelt blått bornholmerur med sære udskæringer og en beroligende lyd. Det minder mig om et ur, min bedstemor havde og dets små krummelurer og sjove former giver mig lyst til at male. Og der er en hylde med gamle bøger, som jeg af og til læser i. Sproget er gammelt, men historierne er gode og hvis jeg ikke ved, hvad jeg skal gøre af mig selv, kan jeg altid tage en bog og forsvinde lidt ind i den.

Kulturhuset har mange arrangementer. Jeg kan ikke lide at komme til arrangementer, hvor jeg skal deltage aktivt, men jeg holder meget af at gå til koncerter, foredrag eller højtlesning.

Den første tirsdag i hver måned er der litteraturaften i kulturhuset. Der kommer jeg altid og jeg planlægger mine Skype-møder, så jeg har tid til at tage af sted. Hver måned er der en ny bog i fokus. Bogen bliver annonceret i god tid og jeg sørger altid for at læse den, før jeg møder op.

Jeg ankommer som en af de sidste, så jeg kan snige mig ind og sætte mig bagerst. Aftenen starter altid med, at der bliver læst højt fra månedens bog og derefter bliver bogen diskuteret. Jeg deltager ikke i diskussionerne, men holder meget af at lytte, både til dem og til oplæsningen. Jeg sørger for at liste ud igen før aftenen er færdig. På den måde slipper jeg for de fordømmende blikke.

Jeg kan godt lide de mennesker, som kommer i kulturhuset. I hvert fald de få, jeg har lagt mærke til - ofte er jeg mere opmærksom på, hvordan andre ser mig, end hvem de er.

Der er en pæn, ældre herre, som altid kommer til litteraturaftenerne. Han ser venlig ud og smiler nogle gange til mig, men jeg ved aldrig, hvordan jeg skal reagere, så jeg lader som om, jeg ikke ser det. Jeg betragter ham i smug, når han af og til kommer med en kommentar for han virker til altid at have en vinkel på tingene, som jeg ikke selv havde set. Jeg ville gerne tale med ham, for han virker som et spændende bekendtskab, men jeg har så vidt aldrig turdet.

En anden, som altid kommer til litteraturaftenerne, er en kvinde, som altid sidder på den samme plads, bagerst længst til venstre. Jeg har lagt mærke til, at hun tit lukker øjnene, når hun lytter til oplæsningerne. Hun ser så fredfyldt ud, men når aftenen er ved at gå på hæld, er det som om, hun bliver mere årvågen og kontrolleret. Sådan har jeg det også selv. Jeg kan godt lide hende. Måske fordi hun også virker lidt malplaceret. Jeg ville ønske, at jeg turde snakke med hende.

Den sidste, som jeg har bemærket, er en yngre mand. En pudsigt detalje ved ham er, at han tit går med handsker. Men han virker utroligt venlig. Jeg kan godt lide hans smil og den måde han omgås andre. Jeg har af og til set ham hente en kop kaffe til den ældre herre. Jeg ville ønske, at jeg også kendte én, som ville hente kaffe til mig. Hvis jeg lærte ham at kende, ville han sikkert gerne hente mig ting, men jeg kan ikke få mig selv til at tage initiativet.

Litteraturaftenen er månedens højdepunkt. Jeg ville ønske, at jeg kunne have flere trygge og rare aftener ude blandt andre mennesker. Og mest af alt ville jeg ønske, at jeg havde nogen, som jeg kunne dele sådanne aftener med. Det ville være rart at kunne blive hængende efter, arrangementet var færdigt. Slå mig ned ved et bord og drikke kaffe, mens vi diskuterer bøgerne. Men jeg ved ikke helt, hvordan jeg skal finde modet.

Kort om familie

Jeg er vokset op i et godt og kærligt hjem, men jeg ser sjældent mine forældre længere, da de er flyttet til Spanien. Vi taler sammen en gang om ugen over skype, men de forstår ikke, hvorfor min højde er et problem og synes blot jeg skal rette mig op.

Opsummering

Louise er en ung, usædvanligt høj kvinde. Hun mener selv, at hendes højde er hendes største problem, men i virkeligheden er det hendes sociale angst.

Hun har problemer med nakken, fordi hun ofte dukker sig i et forsøg på at gøre sig mindre end hun er.

Hun er intelligent og god til at se sammenhænge og løsninger, som ikke er oplagte for andre, men hun skjuler ofte sine talenter, fordi hun er bange for at skille sig ud. Hun er sikker på, at omverdenen dømmes hende på grund af hendes udseende, så hun prøver at undgå at få opmærksomhed.

Hendes sociale angst gør det svært for hende at gøre mange af de ting, hun holder af, men der er en enkelt social aktivitet, hun har holdt fast i og det er den månedlige litteraturaften i det lokale kulturhus. Her kan hun lytte ubemærket og sidde sammen med andre uden at føle sig set eller dømt.

Akt 0 – Workshop – bilag 2

Casting

Fortæl spillerne at de nu skal høre en tekst om rollerne og at de bagefter gerne må byde ind på hvilken rolle eller roller, de kunne tænke sig at spille.

Mind spillerne om at dette er et feelgood scenarie, så hvis de synes en af rollerne lyder lidt for svær og “close to home”, så skal de vælge én af de andre roller. (Eks. En spiller med bakteriefobi skal *ikke* spille Martin.)

Læs:

Et sted i verden, i en by fyldt med mennesker, gader, parker, huse og hjem, ligger et hus, der i mange år har fungeret som kulturhus for områdets beboere. Det har ikke ændret sig meget gennem de sidste ti år, men det er rent og pænt og stemningen er god og venlig.

Kulturhuset har mange arrangementer og ét af dem er en litteraturaften, som bliver afholdt første tirsdag i hver måned. Hver måned er en ny bog i centrum. Passager fra bogen bliver læst højt og derefter bliver bogen diskuteret. Disse arrangementer har skiftende deltagere, men fire personer har trofast indfundet sig hver eneste gang.

Den første, der kommer, er en yngre mand. Han er i god form, og han har et opmærksomt blik og en venlig udstråling, men der er også noget lettere nervøst over ham. Han holder en høflig afstand til andre, han ser lettere panikslagen ud, når nogen hoster og han spritter konstant hænderne af. Når han ankommer, begynder han straks at sætte stolene frem. Det er hans opgave. Han gør rummet pænt.

Den næste, der ankommer, er en kvinde med opmærksomme øjne og præcise bevægelser. Hun ankommer altid på præcist det samme tidspunkt og sætter sig på den samme plads. Hun tager en kop kaffe, putter mælk i og røre rundt 16 gange mod uret. Så sukker hun dybt og ser man nøje efter, kan man se, hvordan hun langsomt begynder at slappe af.

På dette tidspunkt er en ældre herre ofte ankommet og har sat sig til rette for et kort hvil i sofaen på gangen udenfor lokalet. Han er pæn og ordentlig i tøjet. Han udstråler en distanceret værdighed, men øjnene er nysgerrige og følger opmærksomt med i alt, hvad der foregår. Ser man godt efter, kan man se, hvor træt han er og hvor få kræfter han har, men han gør sit bedste for at skjule dette.

Den sidste, der kommer, er altid ung kvinde, som ankommer kort før, at arrangementet starter og sætter sig nede bagerst i salen. Hun er usædvanligt høj, men krummer sig sammen og gør hvad hun kan for ikke at skille sig ud. På trods af sin højde er hun god til ikke at gøre sig bemærket. Hun blander ind og gør som alle andre, men hendes øjne er usædvanligt intelligente og bag den generte facade gemmer sig hemmelige drømme og øjeblikke, som ingen andre ser.

Én gang om måneden mødes disse fire mennesker til kulturhusets litteraturaften. De føler sig alle som fremmede. Føler sig anderledes og udenfor. De kender endnu ikke hinanden, men det kommer de til.

Opsummer kort rollerne for spillerne og lad dem så byde ind på, hvad de vil spille:

Martin: En yngre, hjælpsom mand, der ofte bruger håndsprit.

Ida: En opmærksom kvinde med præcise bevægelser, der godt kan lide rutiner.

Peter: En ældre, nysgerrig herre, der har trætte ben.

Louise: En yngre, intelligent kvinde, der er usædvanlig høj og som ikke vil skille sig ud.

1) Finurlighed og spiller opvarmning

Den første øvelsessekvens handler om finurlighed og har samtidigt til formål at varme spillerne op, lære dem at fortælle sammen og give dem et første indblik i deres roller.

Bed spillerne om at sætte sig i en rundkreds.

Bed dem om efter tur at beskrive en ting/situation/person, som de finder finurlig. De må gerne bygge videre på hinandens ideer (men kan også starte nye ideer).

Tag et par omgange cirklen rundt hvor spillerne på denne måde skiftes til at beskrive noget finurligt.

Bed spillerne om at gå rundt i lokalet.

Bed dem om at blive opmærksomme på, hvordan de har det i kroppen lige nu og hvilke tanker, der går gennem deres hoveder.

Bed dem så begynde at lægge mærke til detaljer i lokalet, som på den ene eller anden måde virker spændende eller finurlige.

Lad dem efter tur pege på en detalje i lokalet og lad alle spillere samles om denne detalje og sammen fortælle en historie om, hvorfor denne detalje er så særlig eller finurlig (måske har den en særlig historie eller hemmelig funktion, som ingen andre kender). Instruer spillerne i at lytte til hinanden og tage sig tid, når de fortæller sammen. De skal prøve at fokusere på små sære detaljer og på at se verden på en måde som er en smule anderledes, uden at være helt tosset.

Bed spillerne om at sætte sig så de sidder behageligt og om at lukke øjnene.

Bed dem om at finde deres roller og bed dem om, som deres roller, at overveje følgende spørgsmål: (hold et ophold mellem hvert spørgsmål så spillerne kan nå at tænke over dem)

1. Hvordan ser dit hjem ud? Er der et særligt sted, hvor du føler dig tryk?
2. Hvad er de små finurlige ting, du gør i din hverdag?
3. Hvordan føles det at forlade dit hjem? Hvad er det første du ser eller gør, når du går ud ad din hoveddør?
4. Hvad lægger du mærke til i din omverden? Mennesker, steder, detaljer?
5. Hvad er det i interaktionen med din omverden, som føles svært eller farligt for dig?
6. Hvordan hjælper du ubemærket din omverden?
7. Hvad er det, du bliver ved med at håbe på, selvom det endnu aldrig er sket? Er der nogen, du håber at høre fra? Noget du gerne vil gøre, men aldrig gør? Noget du håber vil ske?

2) Lokationer og lokationsscener

Den næste øvelsessekvens går ud på at beskrive lokationer. Én lokation ad gangen.

Spillerne beskriver sammen lokationen, mens de fysisk viser, hvor forskellige detaljer er i forhold til hinanden ("Her står bænken. Der er søen" osv.)

Efter at en lokation er beskrevet, spiller spillerne en lille scene på lokationen (scenerne skal være korte, 1-2 minutter) og for hver scene får spillerne nye instruktioner til, hvordan de skal spille, indtil spilstilen til sidst kommer til at minde om den, de får i lokationsscenerne.

Kulturhuset

Du sætter scenen ved at beskrive et par detaljer om kulturhuset. Kulturhuset har ikke ændret sig meget i de sidste mange år, men det er et rart sted at være.

Bed spillerne om sammen at beskrive kulturhuset, mens de viser hvor forskellige detaljer er i forhold til hinanden.

De skiftes til at beskrive en detalje eller at bygge videre på detaljer, andre har beskrevet.

Når spillerne sammen har beskrevet kulturhuset, beder du dem om hver især at forestille sig kulturhuset set fra deres rolles synsvinkel. Hvilke små finurlige eller særlige detaljer ville de hver især lægge mærke til?

Bed spillerne om at finde deres roller og subtilt og uden ord spille en lille scene, hvor alle rollerne er i kulturhuset. De kan interagere lidt med hinanden, men det primære fokus er på deres egne roller, deres kropssprog og hvordan de er, når de befinder sig på et sted, hvor de er trygge. (Gør scenen kort, ca. 1-2 min.)

Supermarkedet

Start som før ved at sætte scenen og denne gang fortælle om supermarkedet, at det ikke er kæmpestort og ikke er noget indkøbscenter.

Lad så spillerne sammen beskrive supermarkedet, stadig set fra rollernes synsvinkel. Lad dem derefter hver især forestille sig hvilke finurlige detaljer, deres roller ser (eller hvilke særlige ting de gør) i supermarkedet.

Bed spillerne om at finde deres roller og spille en lille scene i supermarkedet, denne gang har de alle fokus på lokationen og hvordan, rollen agerer i et supermarked. De kan forestille sig deres egne små vaner eller rutiner, hvordan det føles at være anderledes i et offentligt rum og hvordan deres individuelle problemer kan skabe problemer for dem selv.

Venteværelset

Start som de andre gange med at sætte scenen (fortæl at der er en reception i forbindelse med venteværelset) og lad så spillerne beskrive venteværelset sammen. Stadig set fra rollernes synsvinkel og fortsæt med små finurlige detaljer, deres roller har skabt, set eller oplevet i venteværelset.

Bed spillerne om at finde deres roller og spille en lille scene i venteværelset, denne gang har de alle fokus på de andre roller og hvordan deres egen rolle ikke tør interagere med de andre (og muligvis føler, at de andre roller dømmes dem). Spillet er stadig subtilt og uden ord og spillerne kan lege med at bruge øjenkontakt (eller mangel på øjenkontakt), fysisk afstand og hvilken vej de vender i forhold til andre, til at udforske rollernes ensomhed eller akavethed.

Parken

Start som de andre gange med at sætte scenen. Fortæl spillerne at parken har en bænk og en lille sø eller bæk, men alt hvad der ellers er, er op til dem.

Lad så spillerne sammen beskrive parken og placere de forskellige detaljer i forhold til hinanden stadig med fokus på finurligheder.

Bed derefter to af spillerne om at finde deres roller og spille en lille scene i parken.

De andre to spillere iagttager spillet, men har mulighed for, i korte glimt, at spille omgivelserne i scenen (beskrive små detaljer ved lokationen, beskrive handlinger eller kortvarigt spille folk, som går forbi). Fokus er på de to roller, der er i scenen, så når omgivelserne blander sig, er det for at fremme disse to rollers spil.

Efter et par minutters spil bytter spillerne, så de to der var omverden nu, er roller i scenen og omvendt.

Stoppestedet

Start som før med at lade spillerne beskrive lokationen sammen. Fortæl dem, at det ikke er en station men et busstoppested med en bænk man kan sidde på.

Bed derefter to af spillerne om at spille en lille scene som deres roller (sørg for at spillerne bliver parret på en anden måde end under scenen i parken). Disse to spillere spiller deres roller i scenen som før.

De to andre spillere er igen omverden og kan forsigtigt påvirke spillet. Denne gang er deres opgaver at pege på små subtile detaljer og at se hvordan, de kan få små finurlige detaljer i omgivelserne til at blive relevante for rollerne i scenen.

Efter et par minutters spil bytter spillerne, så omverdenens spillere spiller rollerne i scenen og omvendt.

3) Hverdagsscener

Den tredje øvelsessekvens handler om at øve hverdagsscenernes muligheder.

I denne sekvens tager du rollen som fokusperson og lader spillerne afprøve, hvordan de kan spille omverden.

Bed spillerne om at stille sig i en cirkel og stil dig selv i midten.

Fortæl spillerne, at I nu skal øve en scenetype der hedder "hverdagsscener". I spillet kommer rollerne til at skiftes til at være dén, der er i fokus i en hverdagsscene, men for at øve hvordan scenerne virker, vil I nu prøve at spille en scene, hvor du (spilleleder) er fokusperson.

Fortæl dem, at i denne scene er det Pia (der arbejder på kulturhuset), som er fokusperson, mens spillerne portrætterer Pias syn på sin omverden.

Fortæl dem, at du vil beskrive en hverdagssituation fra Pias liv og at det er deres opgave efter tur at komme med detaljer omkring, hvad Pia oplever eller hvordan hun oplever situationen.

De skal holde fokus på Pia og hendes oplevelse og kan for eksempel beskrive:

- konkrete detaljer ("en mand går forbi og kigger" eller "hoveddøren binder"),
- sanselige detaljer ("luften udenfor er kold"),
- tanker ("du kommer i tanke om, at du har glemt at slukke ovnen"),
- oplevelses ("det føles som om alle stirrer på dig" eller "luften er tæt, næsten kvælende og et øjeblik føles det som om hele verden skrumper ind omkring dig")

Bed dem om at holde beskrivelserne korte (i det mindste i denne øvelse), men fortæl dem også, at dette kun er en øvelse, så de kan prøve ting af og se, hvad der virker for dem selv.

Fortæl hvordan Pia går ud ad sin hoveddør om morgenen (hold dine beskrivelser korte, så fokus er på spillernes indspark og så sekvensen får et godt flow). Du er velkommen til at bruge måden hvorpå du sidst forlod dit eget hjem som inspiration.

Vend dig derefter mod den første spiller og lad vedkommende komme med et indspark til Pias oplevelse af sig selv eller sin omverden.

Beskriv Pias reaktion på dette input og vend dig så mod den næste spiller og lad denne komme med et input, som du reagerer på og fortsæt, på denne måde indtil alle fire spillere har influeret Pias hverdagssituation.

Tag derefter en runde mere (stadig med Pia i centrum), men bed denne gang spillerne om at hjælpe Pia med at se det finurlige i verden omkring sig. Scenariet skal gerne holde sig indenfor en realistisk virkelighed (ingen drager eller portaler), men må gerne hinte til noget uforklarligt (et glimt af et mærkeligt klædt menneske, et uforklarligt brev under en dørmåtte, en kat der kigger som om den ved noget vigtigt eller en pludselig duft af sommer, der tilsyneladende kommer ud af det blå).

Tag en runde mere med Pia som fokusperson og bed denne gang spillerne om at beskrive de detaljer for Pia, der får hende til at føle sig fremmedgjort og udstødt.

Tag en sidste runde, stadig med Pia som fokusperson og med de samme temaer (fremmedgjort og udstødt) og bed denne gang spillerne om at tale højere og lade verden være endnu mere modbydelig, indtil scenen når et punkt, hvor du eller de føler, at det er nok.

4) Ensomheden

Den sidste del af akt 0 handler om fællesskab og ensomhed. I denne del øver spillerne deres forhold til ensomheden, hvordan ensomhedsscenerne spilles og hvordan ensomheden påvirker rollernes kropssprog.

Bed spillerne om at stille sig tæt sammen midt i lokalet og holde i hånd.

Bed dem om at finde deres roller og at lade deres roller tænke tilbage på en tid i deres liv, hvor de følte, at de var en del af et fællesskab eller havde nogle nære relationer.

Fortæl dem, at det, I nu skal spille, er en slags metascene, hvor rollerne kommer til at tale om fællesskabet, de har haft (symboliseret eller kropsliggjort af nærheden med de andre) og om hvordan ensomheden tog over (symboliseret ved rummets fire vægge).

Jo tættere de er på de andre spillere, jo tryggere føler rollerne sig og jo tættere de kommer på væggene, des mere ensomme bliver rollerne.

Bed de fire roller om at beskrive følelsen, de engang havde af fællesskab eller nærhed.

De kan alle fire beskrive samtidigt, hvis de har lyst eller de kan lytte og lade sig inspirere af de andre roller (det er dog spilleren og ikke rollen, som kan høre andre, situationen er ikke noget rollen oplever konkret, men mere en repræsentation af hvad der foregår i rollens hoved).

Når spillerne har talt lidt om fællesskab, beder du dem om langsomt at rykke væk fra hinanden, mens de beskriver, hvordan ensomheden langsomt tog over.

Når de ikke længere fysisk er i kontakt, kan du bede dem om at vende sig mod væggen og nu fokusere på at fortælle om ensomheden og deres forhold til denne.

Når de hver især har nået en væg, beder du dem om at beskrive ensomheden i deres hverdag. Den kan være hård og tung, men kan også være velkendt og tryk.

Når de har snakket lidt til væggen om deres ensomhed, beder du dem om at slappe af et øjeblik og fortæller dem, at under scenariet vil deres roller potentielt gennemgå en modsat udvikling. Der vil være en generel bevægelse, hvor de alle starter med at have front mod hver deres væg, men at de, hvis rollerne begynder at stole på hinanden, kan vende sig om og begynde at gå ind mod hinanden. Og at du vil sørge for at guide dem og fortælle dem, hvilke skridt de efterhånden kan tage.

Bed spillerne om at finde tilbage i deres roller og at holde fast i ensomheden.

Bed dem om at begynde at gå rundt mellem hinanden, mens de fokuserer på deres egen rolle.

Bed dem om at finde rollens kropssprog og særheder (dukke sig, gå forsigtigt, spritte hænder eller kopiere eksakte mønstre).

Bed dem om at begynde at inkorporere fornemmelsen af, at nogen kigger på dem på en fordømmende måde. Og at lade dette påvirke deres kropssprog.

Bed dem om at kigge rundt og forestille sig, at de er omgivet af fremmede, som alle virker normale og populære. Og om at gå ind i fornemmelsen af ensomhed, af at være anderledes og af længsel efter at lære andre at kende. Om at være udstødt. Om at mangle nogen at dele oplevelser med. Om at være alene med ensomheden.

Bed dem om at mærke efter hvor i kroppen, de kan mærke ensomheden? Hvor den altid nager og gnaver?

Bed dem om at finde et sted, hvor de kan være alene, væk fra andres dømmende blikke, men også væk fra andres nærvær.

Her ville være et godt tidspunkt til en pause. Bed spillerne om ikke at tale sammen under pausen.

Oversigtsark - Akt 0 – bilag 3

Casting

Læs teksten på side 1 i workshopteksten højt og lad spillerne vælge hvilken rolle de vil spille.

1) Finurlighed og spiller opvarmning

Spillerne sidder i en rundkreds og beskriver efter tur en ting/person/situation som de finder finurlig.

Spillerne går rundt i lokalet, ligger mærke til deres krop og tanker og detaljer i lokalet som de finder finurlige. Efter tur peger de på en detalje som alle samles om, hvorefter de sammen fortæller en historie om hvorfor denne detalje er finurlig.

Spillerne sætter sig med lukkede øjne og overvejer (i rolle) hvordan de ville svare på de spørgsmål du stiller dem:

1. Hvordan ser dit hjem ud? Er der et særligt sted, hvor du føler dig tryk?
2. Hvad er de små finurlige ting, du gør i din hverdag?
3. Hvordan føles det at forlade dit hjem? Hvad er det første du ser eller gør, når du går ud ad din hoveddør?
4. Hvad lægger du mærke til i din omverden? Mennesker, steder, detaljer?
5. Hvad er det i interaktionen med din omverden, som føles svært eller farligt for dig?
6. Hvordan hjælper du ubemærket din omverden?
7. Hvad er det, du bliver ved med at håbe på, selvom det endnu aldrig er sket? Er der nogen, du håber at høre fra? Noget du gerne vil gøre, men aldrig gør? Noget du håber vil ske?

2) Lokationer og lokationsscener

I går igennem alle fem lokationer ved at du sætter scenen, spillerne sammen beskriver lokationen, finder stedets finurlighed som deres rolle og derefter spiller en kort scene.

Kulturhuset: Scenen spilles subtilt, uden ord og med fokus på egen rolle.

Supermarkedet: Scenen spilles uden ord. Fokus på rollens problemer/vaner i supermarkedet.

Venteværelset: Scenen spilles uden ord. Rollerne vil tage kontakt til hinanden, men tør ikke.

Parken: To af rollerne er i scenen, de andre spiller diskret omverdenen. Byt og spil igen.

Stoppestedet: To af roller er i scenen, de to andre spiller omverdenen med fokus på finurlighed. Byt og spil igen.

3) Hverdagsscener

Spillerne står i en rundkreds og du står i midten som Pia fra Kulturhuset. Du beskriver hvordan Pia forlader sit hjem om morgenen.

Spillerne skiftes til at komme med detaljer (konkrete/sanselige/tanker/oplevelser) omkring hvordan Pia oplever sin omverden.

De holder rækkefølgen og holder det kort. Du responderer som Pia på de detaljer de beskriver.

I første runde øver I flowet med korte kommentarer og kort respons.

I anden runde bygger I videre på samme scene, men nu med fokus på *finurlighed*.

I tredje runde er der fokus på hvordan Pia føler sig *fremmedgjort og udstødt*.

I fjerde runde skal fremmedgørelse og dét at være udstødt gøres mere *kritisk og modbydeligt*.

4) Ensomheden

Spillerne står tæt sammen midt i lokalet og holder hinanden i hænderne.

De tænker (som deres roller) på en tid hvor de oplevede nærhed eller fællesskab. De beskriver disse følelser (gerne samtidigt) og kan (som spillere) lade sig inspirere af andre rollers ord.

De rykker langsomt væk fra hinanden mens de beskriver hvordan ensomheden tog over.

Når de ikke længere er fysisk i kontakt, vender de sig mod væggen og fortæller om deres forhold til ensomheden (repræsenteret af væggen).

De begynder at gå frem mod hver deres væg og når de når væggen, beskriver de ensomheden i deres hverdag (måske tung, men også velkendt).

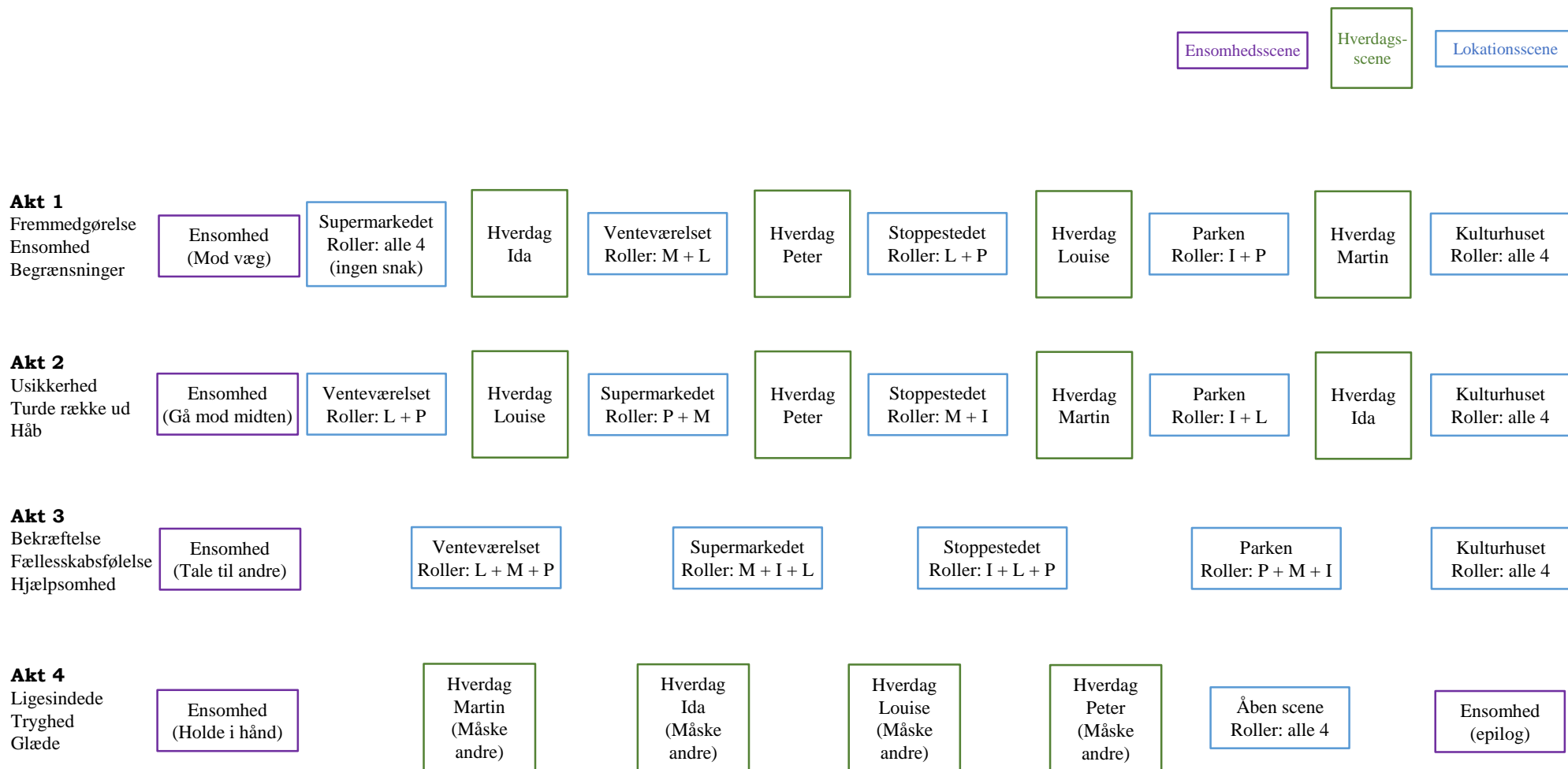
Spillerne går rundt i lokalet med fokus på egen rolle. De finder rollens kropssprog og særheder.

De inkorporerer fornemmelse af at blive fordømt i deres kropssprog og forestiller sig at alle omkring dem er normale og populære.

De føler ensomheden, fornemmelsen af at være udstødt, længslen efter nogen at dele med og mærker hvor dette sidder i kroppen.

De finder et sted hvor rollen kan være alene væk fra andres dømmende blikke.

Oversigtsark akt 1-4 – bilag 4

Scenekatalog – bilag 5

1. akt (45-50 minutter)

Temaer: *Fremmedgørelse, Ensomhed, Begrænsninger* (Husk at lægge dem frem til spillerne)

Ensomhedsscene: 1. akt

Setup

- Spillerne starter i hvert sit hjørne med ansigtet *mod* væggen.

Fortæl spillerne

- Væggene repræsenterer ensomheden.
- Spillerne kan godt vende sig væk fra væggen for at vise de vender ryggen til ensomheden.

Beskrivelse af scenen

- Scenen starter med at du stiller spørgsmålet:
  - Hvordan har du det med *din* ensomhed i dag?
- Efter afslutning, beder du spillerne kigge på hinandens placering og måde at vende på.

Lokationsscene: Supermarkedet

Setup

- Alle 4 roller er med i scenen.

Fortæl spillerne

- Rollerne må ikke tale sammen i denne scene. De må godt genkende hinanden og eks. nikke

Beskrivelse af scenen

- Det er dagen før en helligdag og supermarkedet er proppet med mennesker.
- Køen til kassen løber helt nede fra bagerst i butikken.
- Flere af de varer, rollerne skal have, er udsolgt.
- Der er spildt ildelugtende ting på gulvet.

Hverdagsscene: Ida

Setup

- Idas spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdensspillerne skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 1 er: *Fremmedgørelse, ensomhed og begrænsninger*

Beskrivelse af scenen

- Bed Ida om at beskrive sine rutiner derhjemme og hvordan hun kommer ud ad døren?

Lokationsscene: Venteværelset

Setup

- Martin og Louise er med i scenen.
- De andre kan spille omverden.

Fortæl spillerne

- Fra nu af må rollerne gerne tale sammen i lokationsscenerne.

Beskrivelse af scenen

- To snottede hostende børn leger voldsomt i legehjørnet.
- Lægen er mindst 45 min forsinket. Der er larm fra både en radio og fra ventilationen i lokalet.

Hverdagsscene: Peter

Setup

- Peters spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdensspillerne skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 1 er: *Fremmedgørelse, ensomhed og begrænsninger*

Beskrivelse af scenen

- Bed Peter om at beskrive sine rutiner derhjemme og hvordan han kommer ud ad døren?

Lokationsscene: Stoppestedet

Setup

- Louise og Peter er med i scenen.
- De andre kan spille omverden.

Beskrivelse af scenen

- Der sidder en eller anden på bænken og ryger.
- Der er bræk i hjørnet, som stinker.
- Der går en skoleklasse forbi stoppestedet.

Hverdagsscene: Louise

Setup

- Louises spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdensspillerne skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 1 er: *Fremmedgørelse, ensomhed og begrænsninger*

Beskrivelse af scenen

- Bed Louise om at beskrive sine rutiner derhjemme og hvordan hun kommer ud af døren?

Lokationsscene: Parken

Setup

- Ida og Peter er med i scenen.
- De andre kan spille omverden.

Beskrivelse af scenen

- Bænken er overskidt med fuglelort.
- Affaldsspannden er flydt over med affald, som ligger for foden af bænken.
- Vandet fra søen lidt væk lugter råddent.

Hverdagsscene: Martin

Setup

- Martins spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdensspillerne skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 1 er: *Fremmedgørelse, ensomhed og begrænsninger*

Beskrivelse af scenen

- Bed Martin om at beskrive sine rutiner derhjemme og hvordan han kommer ud ad døren?

Lokationsscene: Kulturhuset

Setup

- Alle 4 roller er med i scenen.

Beskrivelse af scenen

- Kaffemaskinen er i stykker og der er ingen kaffe.
- Der er heller ingen kage i dag (Birthe der altid bager kage, er syg i dag).
- Kulturhusmedarbejderen Pia (din birolle) fortæller at aftenens forfatter er forsinket et kvarters tid.

2. akt (45-50 min.)

Temaer: *Usikkerhed, Turde række ud, Håb* (Husk at lægge dem frem)

Ensomhedscene: 2. akt

Setup

- Spillerne starter hvor de sluttede den forrige ensomhedscene (vendt imod eller væk fra væggen)

Fortæl spillerne

- Væggene repræsenterer ensomheden.
- Spillerne kan nu bevæge sig ind mod midten af rummet for at vise, hvor de er i forhold til ensomheden.

Beskrivelse af scenen

- Scenen starter med at du stiller spørgsmålet:
  - Hvordan har du det med *din* ensomhed i dag?
- Efter afslutning, beder du spillerne kigge på hinandens placering og måde at vende på.

Lokationscene: Venteværelset

Setup

- Louise og Peter er med i scenen.
- De andre kan spille omverden.

Beskrivelse af scenen

- Der er stille i venteværelset.
- Peter og Louise er de eneste i lokalet.
- De får at vide fra receptionisten, at de kommer ind til tiden i dag.

Hverdagscene: Louise

Setup

- Louises spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdensspillerne skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 2 er: *Usikkerhed, Turde række ud, Håb*

Beskrivelse af scenen

- Bed Louise fortælle hvordan hun ubemærket hjælper nogen i sin hverdag?

Lokationsscene: Supermarkedet

Setup

- Peter og Martin er med i scenen.
- De andre kan spille omverden.

Beskrivelse af scenen

- Der er kommet nye varer som er ved at blive sat på hylderne, så der står paller på gangene.
- Alle kurvene er ved kasserne.

Hverdagsscene: Peter

Setup

- Peters spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdenspillerne skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 2 er: *Usikkerhed, Turde række ud, Håb*

Beskrivelse af scenen

- Bed Peter fortælle hvordan han ubemærket hjælper nogen i sin hverdag?

Lokationsscene: Stoppestedet

Setup

- Martin og Ida er med i scenen.
- De andre kan spille omverden.

Beskrivelse af scenen

- Det regner.
- Bussen kommer ikke og der bliver ved med at stå 12 minutter på displayet.

Hverdagsscene: Martin

Setup

- Martins spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdenspillerne skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 2 er: *Usikkerhed, Turde række ud, Håb*

Beskrivelse af scenen

- Bed Martin fortælle hvordan han ubemærket hjælper nogen i sin hverdag?

Lokationsscene: Parken

Setup

- Ida og Louise er med i scenen.
- De andre kan spille omverden.

Beskrivelse af scenen

- Der sidder tre venner lidt væk og hygger sig i græsset med picnic.
- De griner og skåler.

Hverdagsscene: Ida

Setup

- Idas spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdenspillerne skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 2 er: *Usikkerhed, Turde række ud, Håb*

Beskrivelse af scenen

- Bed Ida fortælle hvordan hun ubemærket hjælper nogen i sin hverdag?

Lokationsscene: Kulturhuset

Setup

- Alle 4 roller er med i scenen.

Beskrivelse af scenen

- Det er fyldt med folk i dag.
- Det står fire stole ved siden af hinanden med et ”reserveret” skilt på
- Spørg Martin rollen:
  - Er det dig, der har reserveret stolene til jer?

3. akt (35-40 min.)

Temaer: *Bekræftelse, Fællesskabsfølelse, Hjælpsomhed* (Husk at lægge dem frem)

Ensomhedsscene: 3. akt

Setup

- Spillerne starter hvor de sluttede den forrige ensomhedsscene (vendt imod/væk fra væggen og med samme afstand til væggen/midten af rummet som de sidst endte med)

Fortæl spillerne

- Væggene repræsenterer ensomheden.
- Spillerne kan nu se på hinanden og eventuelt få øjenkontakt. De kan tale til andres roller, men ikke føre en samtale.

Beskrivelse af scenen

- Scenen starter med at du stiller spørgsmålet:
  - Hvordan har du det med *din* ensomhed i dag?
- Efter afslutning, beder du spillerne kigge på hinandens placering og måde at vende på.

Lokationsscene: Venteværelset

Setup

- Louise, Martin og Peter er med i scenen.

Fortæl Spillerne

- Spillere, der ikke er med i scenerne, må *ikke* spille omverden i dette akt.

Beskrivelse af scenen

- Louise er blevet bedt af sin chef om at tage til middag med en velkendt kunde.
- De skal spise og drikke vin.
- Hun kan nemt snakke om arbejde, men er usikker på de sociale aspekter af en middag (hvornår det for eksempel er passende at slutte sådan en aften)
- De kommer til at finde ud af hvor høj hun faktisk er.

- Efter scenen er afsluttet spørger du Louise om hun kommer til at følge de råd, hun fik eller den hjælp hun blev tilbudt.

Lokationsscene: Supermarkedet

Setup

- Martin, Ida og Louise er med i scenen.

Fortæl Spillerne

- Spillere, der ikke er med i scenerne, må *ikke* spille omverden i dette akt.

Beskrivelse af scenen

- Martin skal til frisør og er nervøs for hygiejnestandarden.
- En frisørs børste kan have været i kontakt med rigtig mange menneskers hår.
- En hårtørrer kan sprede bakterier i salonen.
- Saksen bliver sikkert ikke vasket efter hver klipning.

- Efter scenen er afsluttet spørger du Martin om han kommer til at følge de råd, han fik eller den hjælp han blev tilbudt.

Lokationsscene: Stoppestedet

Setup

- Ida, Louise og Peter er med i scenen.

Fortæl Spillerne

- Spillere, der ikke er med i scenerne, må *ikke* spille omverden i dette akt.

Beskrivelse af scenen

- Ida skal passe sin søsters hund i 14 dage.
- Hun får både mad og hundekurv med, men hunde er kaotiske og kræver opmærksomhed.
- Den skal fodres og luftes både morgen og aften.
- Og i hvilket rum skal den sove i sin hundekurv?

- Efter scenen er afsluttet spørger du Ida om hun kommer til at følge de råd, hun fik eller den hjælp hun blev tilbudt.

Lokationsscene: Parken

Setup

- Peter, Martin og Ida er med i scenen.

Fortæl Spillerne

- Spillere, der ikke er med i scenerne, må *ikke* spille omverden i dette akt.

Beskrivelse af scenen

- Peter er blevet presset af sin læge til at begynde at bruge rollator.
- Lægen presser på fordi Peter er faldet flere gange i løbet af den sidste måned og en rollator kan gøre hans liv lettere og mere sikkert.
- Men Peter er ikke glad for hjælpemidler.

- Efter scenen er afsluttet spørger du Peter om han kommer til at følge de råd, han fik eller den hjælp han blev tilbudt.

Lokationsscene: Kulturhuset

Setup

- Alle 4 roller er med i scenen.

Beskrivelse af scenen

- Der er ikke kommet andre i kulturhuset endnu.
- Da rollerne er ankommet, kommer kulturmedarbejderen Pia ind og fortæller at:
  - Litteraturaften aflyst permanent
  - Den bliver flyttet til en lokation i storbyen langt væk fra kulturhuset.
- Derefter forlader hun lokalet og lader rollerne være alene.

4. akt (20-25 min.)

Temaer: *Glæde, Tryghed, Ligesindede* (Husk at lægge dem frem)

Ensomhedsscene: 4. akt

Setup

- Spillerne starter hvor de sluttede den forrige ensomhedsscene (vendt imod/væk fra væggen og med samme afstand til væggen/midten af rummet som de sidst endte med)

Fortæl spillerne

- Væggene repræsenterer ensomheden.
- Spillerne kan nu tage hinanden i hænderne, for at udtrykke, hvem de føler sig tættere på.

Beskrivelse af scenen

- Scenen starter med at du stiller spørgsmålet:
  - Hvordan har du det med *din* ensomhed i dag?
- Efter afslutning, beder du spillerne kigge på hinandens placering, måde at vende på og om der er nogen der holder hinanden i hænderne.

Hverdagsscene: Martin

Setup

- Martins spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdensspillerne skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 4 er: *Glæde, Tryghed, Ligesindede*
- I dette akt må de, der spiller omverden, vælge, om de vil komme ind i scenerne som deres roller.

Beskrivelse af scenen

- Martin er i Venteværelset.
- Receptionisten er rar og venlig i dag.
- Der er ingen larm fra radio/ventilation.

Hverdagsscene: Ida

Setup

- Idas spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdensspillernes skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 4 er: *Glæde, Tryghed, Ligesindede*
- I dette akt må de, der spiller omverden, vælge, om de vil komme ind i scenerne som deres roller.

Beskrivelse af scenen

- Ida er i Supermarkedet.
- Der er ingen andre kunder.
- Medarbejderne er hjælpsomme og smilende.

Hverdagsscene: Louise

Setup

- Louises spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdensspillernes skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 4 er: *Glæde, Tryghed, Ligesindede*
- I dette akt må de, der spiller omverden, vælge, om de vil komme ind i scenerne som deres roller.

Beskrivelse af scenen

- Louise står ved Stoppestedet.
- Der er ingen trafik.
- Der er kommet et nyt vægmaleri på bygningen overfor.

Hverdagsscene: Peter

Setup

- Peters spiller står i midten med de andre spillere rundt om sig.

Fortæl spillerne

- Omverdensspillernes skiftes til at komme med inputs, de følger urets retning.
- Temaerne for akt 4 er: *Glæde, Tryghed, Ligesindede*
- I denne akt må de, der spiller omverden, vælge, om de vil komme ind i scenerne som deres roller.

Beskrivelse af scenen

- Peter er i Parken.
- Blomsterne er sprunget ud.
- Der er kommet en ny bæk overfor den gamle, så nu kan man sidde overfor hinanden.

Åben scene

Fortæl Spillerne

- Dette er en åben scene, det er helt op til spillerne, hvor de er og hvem er med.

Beskrivelse af scenen

- Det er den aften, hvor der normalt ville have været litteratúraften på kulturhuset.
- Scenen starter med at du stiller spørgsmålet:
  - Hvor befinder I jer hver i sær?
- Hvis spillerne ikke selv kommer med forslag kan et opfølgende spørgsmål være:
  - Er der nogen, der har inviteret til de andre til noget? Kaffe? Mere oplæsning?

Ensomhedscene: Afslutningen

Setup

- Spillerne starter med at stå i en cirkel midt i rummet med hinanden i hænderne.

Fortæl spillerne

- Denne scene er epilogen for scenariet.
- Hvis spillerne bliver ved med, at ses med de andre i gruppen, skal de gå tættere sammen.
- Hvis de ikke gør, skal de træde langsomt væk og give slip på de andres hænder.
- Hvis de vender tilbage til ensomheden skal de gå helt ud til væggen.

Fremmedgørelse

1

Ensomhed

1

Begrænsninger

1

Usikkerhed

2

Håb

2

Turde række ud

2

Hjælpssomhed

3

Bekræftelse

3

Fællesskabsfølelse

3

Tryghed

4

Glæde

4

Ligesindede

4

Foromtale – bilag 7

Titel: De Forunderlige

Forfattere: Nina Runa Essendrop & Tina Heebøll Arbjørn

Tre stikord: Feelgood, ensomhed, fællesskab

Vi oplever alle verden lidt forskelligt. For nogen skræmmende og farlig, for andre finurlig og rar. De fire roller i *De Forunderlige* ser alle livet på en lidt anden måde og føler sig derfor udenfor. De har svært ved at række ud til andre. De kender endnu ikke hinanden, men det kommer de til. *De forunderlige* er deres historie og historien om hvordan, små ting kan gøre en stor forskel i andre menneskers liv.

Gennem få faste lokationer ser vi hvordan, deres veje langsomt flettes sammen. Vi følger deres rejse fra hvordan, et nænsomt nik forvandles til et “god dag” og til et “skal jeg tage en kop kaffe med til dig?” Vi ser hvordan, de oplever omverdenen forandres fra besværlig og fremmedgørende til fordrende og underfundig.

Et scenarie om at opdage andre, der også kæmper med ensomheden, og langsomt engagere sig i deres liv, selvom det er hårdt. Om at turde invitere andre ind i sit liv med alt hvad det betyder af sårbarheder og særheder.

Om forfatterne:

Nina og Tina har været på Fastaval i mange år og har skrevet flere scenarier, dog aldrig før med hinanden. Nina designer desuden Blackbox-scenarier, larps, interaktive teaterstykker og workshops over det meste af verden. Tina har været scenarieansvarlig og dommer flere gange på Fastaval. De synes begge, at verden godt kan være finurlig. Og så kan de begge rigtig godt lide Den fabelagtige Amélie fra Montmartre.

Info:

Genre: Feelgood drama

Deltagere: 4 spillere & 1 spilleleder

Tid: 4-5 timer

Alder: 15 år+